

Ýmis dómsskjöl v. veiðirétt í Elliðaám 1849-1886

Aðfnr. 1355, örk 2

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Yfirjettar-dömsgjörðir

málinu Samundur Samundsson

gegn
St. Th. A. Thomsen.

[Faint, illegible handwriting in a historical script, possibly Old Norse or Old Icelandic, located in the upper left quadrant of the page.]

1.

Iustitarius og Assessores
i
hinum konunglega yfirdómi á
Íslandi.

Kunnngjöra: á 1881 mánudaginn 17. október-
mánu. kl. 10 f. u. var hinum konunglegi yfir-
dómur settur og haldinn af hinum reglu-
legu dómendum. Var þá tekið fyrir
málid N° 19/1881 Semundur Semunds-
son

gegn
H. Th. A. Thomseu

Af hendi áfrýjanda melli Þor. Þ. Þorsson,
lagt hann fram N° 1 stefnu, N° 2 uppreisn,
N° 3 undirjettar dómgjörðir og N° 4 sökum með
3 fylgiskjólum a-c að N° 4. N° 3 fylgir dóm-
gjörðunum. Hin önnur framloftu skjöl
eru svohljótandi:

N° 1.

Torseki og meðdómendum
hinum konunglega yfirdómi
á Íslandi

Gjóra kunnugt: at Semundur bóedi Semund-
son á Ellidavabni hefur tjátt oss, hvern hann,
at fenginni konunglegri uppreisn, dag-
settri 16. þ. u., finni ástöðu til at afryja

fyrir yfirdómnum dóms aukarjéllar
 Skógar og Gullbringuvíslu, uppi kvæðnum
 g. ágúst 1880, í máli milli kaupmanns
 H. Th. A. Thomsens og hans útaf broti á lada
 - listum í Ellidánum, m. m.

Mi er nefndur dómur krefur dómt gjett að vera:
 "Kann stefni Samundur Samundson
 greiða stefnandannum H. Th. A. Thomsen skata
 og kostnaðarbelur, að upphoti 144 kr. Ólaura;
 einn fremur belur fyrir rýð á laustrausti
 Tork og Creditgjilde) eptir máli tveggja dóm-
 -ráðra óvilhalla manna, met helming
 þeirrar upphotas, er menn þeir meta þó þann-
 -ig, að öll sú upphot eigi fari þann ís 1000
 kr. - Sv greiði stefni og málskostnað met
 30 kr. Dómurinn að falluogja innan 15
 daga frá lögbirtingu hans undir aðför að
 lögun."

ætlar áfrýjandinn fyrir yfirdómnum að
 hefjast, að dómur þessi verði annað
 -munt dómur ómerkur met eður á heim-
 -ninnar, eður ís gildi felldur þannig, að
 áfrýjandinn verði dómur sýktur af lór-
 -um og lófnum hins stefnda, kaupmanns
 H. Th. A. Thomsens, og hann skýldastur
 til að greiða allan málskostnað m. m.

Þú stefnist til að meta fyrir oss
 í hinum ómöglega yfirdómi í Reykjavík

mánudaginn 19. október næstkom. á venju-
legum sláð og slundw:

- 1. kaupmaður H. Th. S. Thomsen í Reykjavík til að sjá skjól í nýtt lög, málsútlitun og nýttarkröfur afþjanda að hegra, til sakar að svara og dóm að met-taka í þá átt, er mi var á vikið, og til hvers þess, sem löglega getur leitt af máli þessu, allt yfir nánari málsútlitun og nýttarkröfum sáðjanda, og
- 2. sýslumaðurinn í Skjósar og Gullbringu-sýslu til þess að verja dóm sínum og met-ferð málsins að öllu leyti.

Lögdagur er afnuminn með hilek. 3. júní 1796.
Dómsmálastarfsstofu yfirdómssins í Reykja-
vík 15. septbr. 1881.

Undir innsigli yfirdómssins og nafni
dómsmálaritarans.

(L. S.)

L. E. Sveinbjörnsson

Borgum: 83° - áttatín

og þris aurar þorg.

L. E. Sob.

Þyger löglega birt
Kristján Þósson.

Á 1881 fimmtudaginn hinn 15. septbr.
hofum rit undirskrifadri eidsvarnis stefnu-
vottar í Reykjavík birt þannar til að
yfirdómstefnu Larsen L. verðlunarfull

-trúa hins stefuda H. Th. A. Thomæsen,
sem mi er fjarverandi, persónulegað verð
unarkisum hans hjér í bönun, þar sem vel
nefudur Larsen L. veitir forstöðu verðlun
hins stefuda.

Þetta vitnum við í krapli stefnuvotkeiðs
okkar með nöfnun og iusiglum.

Jón Þorgfirdingur Þ. Þósson.
(L. S.) (L. S.)

Þorgun: 75ra = sjötíu
og fimm aurar borgar

J. Þ. Þ. Þ.

Laqt þann í yfirdöminum 17. október 1881

L. E. Sveinbjörnsson

N° 2.

Vi Christian den Niende
af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Gothers, Herlug til Sles-
vig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg,

Gjöré vitténligt: at Vi, efter derom allenneder
danniget gjat Ansigning og Begjöring,
allemaadiget have bevilget og tilladt, saa
og hermed bevilge og tillade, at

Sammundur Samundsson, Bönde paa
Aldarabn maá paa behöinge Steder til
normere Paaljudelic lade iudstörne en
iuden Skjörar og Gullbringusyerels Extrach

den 9. August 1880 afsagt Dom, hvorved han
 er blevet dømt, til at betale til Højret
 H. Th. A. Thomseu i Reykjavík en Skades-
 erstatning af 144 skr. 62 fr. foruden Er-
 statning for Fork og Creditspilde efter
 uwillige Mand's Skjøn og Sagsomkostnin-
 ger, og uagtet den Tid er forløben, indeu
 hvilken samme efter Loven burde have
 været indskrevet, og paatalt. Dog skal
 Skoning udlages indeu den i Vor Placat
 af 2^{den} Juni 1879 § 2 foreskrevne Tid, og
 Sagen derefter tilbøiligen og indeu ufor-
 urdent Ophold forfølges, saasomt denne
 Vor allernaadigste Opriisning uger
 Maqt skal have.

Forbydende Alle og Enhver imod det, som
 foreskrevet staar, Kiuder at gjøre.

Givet i Vor Kongelige Residentstad Kjø-
 benhavn den 15. September 1881.

Under Vort Kongelige Segl.

(L. S.)
 Efter Hans Kongelige Majestats aller-
 naadigste Befaling

J. M. V. Oddy Stephensen

Fullergaard
 Ass.
 Opriisning for Samvædet Samvædet

9.)
þáa Ellidavatu til at appellere en den
9. August 1880 inden Hjørsar og Gullbringu-
særels Etræret afsagt Dom.

Betalas med 18 kroner 60 Pre.
Udleveret af Landhøvdningen over Island
Reykjavik den 15. Septbr. 1881.

Hilmar Tensen

Lagt fram i opfordring 17. Oktober 1881
H. E. Sveinbjörnsson

N° 4.

Sökn i málinu:

Samundur Samundsson

gegna
Kauymanni H. Th. A. Thomsen

- Herumit hefi jeg þá oru at leggja fram
1. Kgl. uppreis til áfýjningar hjeradrjettar -
dinni 9. ágúst 1880, dags. 15. septbr. 1881;
 2. Skifun, dagselta sama dag met birtu -
ingavoltord,
 3. Hjeradrjettar-dinsgjórdinar.

Þegar jeg líb yfir mál þetta og meir þess þess
nit undirjellinn, verð jeg at vera á því at
því hefti áll at fá mál samundur Eofu
verjanda. Hjerat, eta maudant minn
at domast rýðu af Eofun málsetta,
Málit er höfðat gegna dromunum af 30, sem

allir - að öllum háms - eiga að hafa ummet að
 sama veruati, eta von nor staddir, er
 hann fór fram, og alveg virðist jafnsamseðis
 íhnum - verði hann að öðru leyfi álitium
 sakdómur -; þessir 2 menn eru bændurn -
 ir Semundur Samundsson á Ellidavatni
 og Kristinn Magnússon í Engey, báðir í
 Gallbringuvíglu. Það er ekki nóg með
 það, að hinum (28)er alveg sleppt, og þeir
 látnir vera utan við mál þetta, í stað
 þess, að alla 30 hefti, eptir mínum álitu, búið
 að lögsökja sem eina heild, eta líkis consortes,
 undir sama máli, heldur hefur sakkjand -
 annur í hjerati fjóluast að leggja í ein -
 elti og lögsökja hina 2 nefndu menn, eigi
 undir sama máli, heldur hvorn um sig,
 eptir sjerstakri lönu, sjerstakri stefnu,
 það máliu hafa verið tekinn fyrir og pro -
 ceederud í sönnu andránni, samhluta,
 sönnu daga söku og vörn beggja málsparta,
 í báðum málum verið svo að segja ord -
 rjett hin sama, og 2 sam hljóta dómar
 hafa gengid yfir þeim báðum, og með
 þeim skipt svo sem að handa höfi og þó
 bróðurlega öllum skataboðum, máls -
 krunati m. m.; til helminga, áu þess
 veitt sje fram komid eta sannad um það,
 að hve miklu leyfi þeir, hvorn um sig, yfir -

höfund hafi gjörð brotlegir gagnvart máls-
-aðila, og um síður í hvata hlutfalli þeir
meinta þrob hvors fyrir sig stóð gagnvart
hinum.

Nær indisk mi liggja í augum uppi,
at heft máles oknir verid höfundur í einu
lagi gegn öllum 30, sem consortes litis,
mundu allir, at þeir leyti þeir öllu sama
varnarþing, met sama dinni hafa orðid
dæmdir til solidariok ábyrgðar at öllu
leyti. En sje þetta gjett álitid, þá indisk,
þaraf heita, at úr þeir aðeins þeir þeirra
vnu stefudir og akordri, þá heft og boit
at lögsokja þá undir sama máli og doma
þá til sömu ábyrgðar (solidariok), eta þá at
hinsvegur hinna tvo bar at álita sem nos
incompetentes, — sem jeg med verjanda
fyrir undirgjetti verid at álita at þeir
hafi verid, og þessari skodun verid jeg at
halda fast fram, enda virðisk einu hinu
merkasti lögsödingur at aðhyllast hann.
Sjå Bidrag til den danske Civilproces af J.
O. Hansen, 1 Deel § 47, 2, sin fine (bls. 220)
og Sellenmann, Civilproces almu. Deel bls. 249-

250. —
Jeg verid þeir fyrir og fremur at þessjað,
at undirgjettar dómurinn verid dom-
-ur ómerkis, eta, at mandant minnu

(mánuðantar mínir) verð. ástandur alýftu
af Evrófum (sálgjörda) kaupmanns Thomseus.
En skyldi hinni háttviti ofsidómur Emast
til þeirrar niðurstöðu, að hvorki formál-
nig real- Exception mín, eptir áður eigðu,
geti orðit belin til greina, skal jeg leyfa
mjer að komna fram með nokkrar atheng-
-aseindir min aðalefnið sjálft.

Saga málsins er eptir hinni framlögðu
gjettargjörtum í öllu verulegu þannig:
árit 1879, 25. júlí hófu að eign 30 menn
sig samman min að rätasá á veidivjelas,
þvergjörðingur og laxakistur kaupmanns
H. Th. S. Thomseus í Ellidaánum, rasta
þeim og taka upp, þar sem þeim fannst,
að nefndar veidivjelas eru óheimilar
samfund ritarkalögum 11. maí 1876,
og þu' alls eigi löghelgar. Meðal þessara
manna voru þeir áfrjæðingur, sem er
bóndi í Ellidarvatni, og Kristinn bóndi
Magnússon í Engey. Þat var mi' ekki svo-
-sem farit í laundofa með samtök
þeiri eta framfund þeirra, þu' með bjófi
5. júlí með á mundað höfðu þessir bóndur
í Selthamameskeppi farit þu' á leið
rit þreppnefndina þar, að hún áttad
þreggja gjalt þu' upp þvergjörðingum
-ar, eta einum, að yfirvaldit geti gjöra

þat, og gjörði veitðahöld Laugmanns
 Thomseus upptök, svo fróður læsing og
 fjáleri göngu hans uppeflir ánum yfð
 borgid, og með bjófi 8. d. m. ritade hveppnefð
 -in síslumanni, og skoradi á hann fyrir
 manntalsþingsgjellinum ad skota gjalf
 -ur og samfdrast um ólögumali veitðvæl
 -anna, og skipa fyrir um, ad þó þá þegar
 yfðn upp tekur, en met þú um ad sjála
 -matur, yfðir ad hann þó hafði komið
 á statur og gjed veitðvælarnar, munu
 -lega sýgjati um ad verða rit áskoraninni,
 og vildi eigi gefa skriflegt svar, framkvæmdu
 hinu upphaflega nefndi flokkur manna
 verkið með þú ad óngfa þvergirðingarnar,
 taka upp lasakislumar o. so. fr., og þat um
 hábjartan dag. Og riti munu - jafu skjótt
 og verðinu er lokid, klaufa munirumir
 upp til handa og föta sama daginu (24.
 júlí 1879) og Eimugjóra laudshöfðingja
 hvar komið var, bidjandi hann áris yfðir
 -leidis, ad hann stenuu stigu fyrir hinu
 ólöglegu veitðadferð Thomseus. So munu
 þeir og hafa þarid hins sama á leið.
 rit andmann, en þvungur þessara
 embættismauna munu hafa gefid skrif
 -legt svar. - Ad svoa hafi gengid til,
 munu yfðir, af hinu til rituðu

hjúfum þó þau eru sjeu óstafest - sama,
 þú legg þau hjernud til bráðabyrgta (brjót
 þessi eru, eins og áttur segir: 1. brúda á Sel-
 tjarnarnesi til hreppsnefudar, 5/7 79,
 2. hreppsnefudar til íyllumannus 8/7 79, og
 þinnu 30 til laudshöfðingja. 25/7 79).

Þetta er þá aflit úr sögu máli-
 þessa ódæðismáls, sem sumir hafa kall-
 -ad - og er hún stutt, en samræðlega ein-
 -gumileg þegar tilid er til, hve þjálslega
 og svo sem fyrir allra augum að verkuat-
 -urinn fór þann, allt í þú óngga trausti
 þeirra, er rit voru, og allir eru alþýtu-
 -menn, at laudsligin og lögin frá 11. maí
 1876 vdi þeim nóg tryggingsfyrir, at
 atferli þeirra vdi óáskund og -lögmatt,
 og svo get þú heldur ekki stillt mig,
 um í þessu sambandi at nefna enda-
 -lok sögu máls þessa eigi eitru einkeuni.
 -leg met þú at beuda á, at í hjeradsnytt-
 -ardómnum er alveg sleppt at fara einu
 einasta orði um, hvort lífratit kaf í
 verit sakundur gagnarik löggjöfnum
 eta gjeltindum nokkurs einstaks manns,
 en at annaðtreggja eta hvortveg þja
 hafi átt yfir skad, þygg þú sje skilumáli
 fyrir þú, at áfellisdomur til sekta, skata-

töta, málskostnaðar, fái staðist, og þat svo
 langt þá, að vitaukaloð 11. maí 1876 alls-
 eigi eru refsud í dómnum, en þat hlýtur
 þessvegna að liggja í augnum upp, að
 skilningur ó þeim hlýtur að ræða úrslitum
 málsins.

Þat verður þá þetta atviki, sem þeg verð
 að halda fast við: eftir vitaukaloðnum
 10/5; 76 hefur enginn ábyrgð á, þó hann taki
 upp og örykti ólöglegar veidivjelas fyrir lax,
 þar er jafnvel skorað á menn til þess, en
 að vjelas þessar hafi verið ólöglegar,
 sýnt best á 7. gr. laga þessara samauðbor-
 -inni við hinar meðanfaraudi greinar og
 fönubók. 56. Kapítula laudslögubálks. Mi
 hefur Thomsen, að þvi er upplýst, vortis,
 undir málinu, með þessgirdingum sí-
 -um og öðrum veidivjelum breytt þvort á vortis
 hvortveggi löggjöfinni, bæði fönubók og lög-
 -num frá 1876, áu þess at hafa þvort rök að,
 að hann einn hafi annan eta meiri
 rjett við at skyðjast í lilliti til afvota lax-
 -veita í Ellidaánum en hver annar í
 vatnuföllum, sem semma um eta við
 laudhaus, en þat er hinsvegar notorisk,
 og vortis vera in confesso, að lax gangi
 lengra upp eftir, en lind Thomsens na,
 og eftir þannauðvortu þvort þeg, að yfirdóm-

-urinn verð miger samdómur um, at hjer eigi
 sje at roða um neitt lagabrot af hálfu
 áfrýjanda og hinna annara, er at verdu-
 -adinnu voru, heldur þvert á móti, og miklu
 þennur um þitt, at hann (Thomson) hafi
 brotit lögin frá 11. maí með ólögmælu
 þvergerðingum sínum, og annari ólög-
 -legri veidiasferð. En geti hann hálfríðs
 yfirðinnur eigi fallið á þessa stöðu
 mína, skal jeg um hvert einstant, at þú
 málsins leyfa miger þá einar athugasemd-
 -ir.

Þess skal þá fyrst getid, at þat er alls-
 eigi sannad gegn meilum áfrýjanda, at hann
 hafi verið fyrirliði eta þennur i flokki
 þeirra, er at verðinn umu, eta lagt hönd
 á þat, heldur aðeins sem passiv áhorf-
 -andi, en ad vinnu eigi leyfandi, þar sem hann
 eptir áður sögðu eigi gat álitit athöfnina
 sakdóma.

Þannest verð jeg ad skýrskota til varu-
 -meðjaleins i hjerandi (akt. bls. 19), þar sem
 rott er um skemmdir, er átt hafa at þinn-
 -ast á veidigöndum og laxaliskunum daginn
 eptir, at þú voru uppi lekuas, þú vel má
 vera, at einhver þinni ad hafa skemmt,
 þú frá þú deginum áður, og þat, ef til vill,
 i blöa vó þá, sem ad verðinn voru (þinn
 28. júlí) - at jeg ekki tali um, at listurnar

sjálfsagt eigi hafa verið í sumu bestu stöndi fyrir uppláðum, en ásigkinnublag þeirra þá hefur eigi verið og getur eigi orðit Consta-kerad - og skal þig því endurtaka það, sem í sama skjali (bls. 18) er sagt um hina til vitnuðu skóðunargjöld, að hana verður að álita sem skuldb, met þú mandandi mínum eigi var stefnt til að vera við þegar hinn fór fram (D. & N. 1. 4. 1); og verð þig þú alveg að mótunsla þessari skata-bótakrofu, að upphæð 40 kr. 50 a.

Þá er mið varðkostnatar krafan, 60 kr. 80 a, og er þar við fyrst að atkuga, að vartdagarnir geta eigi talisk nema 37 (26. júlí til 31. ág), þú vort mun eigi hafa þurft 25. júlí! En hvað sem þú lítur, þá er það með öllu ósamant, að vorkunum hafi verið settir við árnar og eijstaklega til verndar vort skornens og veidigögnum hans þinn um ródða lína, og at minnsta kosti eigi ódrúsi, en áður veruadurim, seis þig er minkalsefni, fór fram, og veita þig, að þessi Grafar vort leður til greina.

Ann skadabatur fyrir veidimissis dagana 25., 26. og 27. júlí, þá er veidur hindad-ist, að upphæð 43 kr. 32 a. er líkt að segja og um malid á atgjöld veidiáhalðanna (þjá at ofan), sem ije það, að laxveitibók

Laugmannus Thomsens eigi getur haft
 hit minnsta sömnumarafi, og met þu
 at eigi mun auðit at samna, þrokk
 ut, eta hrat veidib hafi hina tilsvaraudi
 daga 2 árin á undan (1877 og 1878), þá
 mólmali jeg algjörlega, at haft verið tillit
 til slíkrar törfu, sem öldungis er helin
 in lausu lopti, enda hefur bólin atvinnis
 verið fort um þessi 2 ár, og hefti Thomsen
 öllu heldur átt at leggja til grundvall-
 ar fyrir törfu sinni veitina sitara árit
 (1878), en bati samna, fyrst hann eigi gat
 fengið metaltal fyrir lengra árabil, og
 at vitustu verið jeg at taka upp aptur
 þat, sem sagt er í atvinnefudu varnar-
 skjali (bls. 20), og vörjandi hefur optir
 sörjanda sjálfum, at þráfallega, líti
 dagar, sem enginn lax veidib, eins og
 ekert heldur þum hina mun getum 3 daga
 (25., 26. og 27. júlí 1879) í þá listuna, sem ó-
 snert var og óupptekin.

þá kemur löbuis stóra stykkit, Erasa
 mótpartisins mun ekki minna en 500
 krömur fyrir "Fort og Creditspilde", en jeg
 skal vera þá ortur mun hana, einungis
 skal jeg - med stjórskolun at áttu lyfti
 til þess, er jeg uppkaflega hafi helid
 þann og til varnarskjalanu í hjerad -
 geta þess, at mótpartur minn hefur
 eigi á minur veg gjört þat semilegt, at slík

Grafu geti orðit byggt á verknaði afy-
 janda 25. júlí 1879, sem eigi hefur sammast
 at verit kafi annar eu sá, at hann var
 norstaddur, og reyndi eigi til at afelgja
 honum; eins og þat einnig vörð til þá
 leitt, at hann einn - auk Kristlíus Magn-
 ússonar - verði lálíum seta ábyrgt fyrir
 vörð annara (hinna 28) - of þat at öðru
 leyfi verður álitit sakudult - og verð þeg
 ein at halda þer fölu, at hann sje veur-
 incompetens; mótunli þer gjoisamlega
 lígnati kröfnumar og sjerstaðlega upp-
 hætt heumar, sem alveg er þann sett af handa
 kófi og beina þefts átt at öllum hluttad-
 endum

At þu málta leyfi þeg njer at þessjað:

At undirjettardóminum verði dömd-
 ur ömverdur, eta at mandant minn
 verði dömdur alsýku af þrum og kröf-
 um kaupmanns Thomseus, og hann
 slyddarur til at borga allan afmálinn
 löglega leitandi kostnað fyrir látrun-
 jettum met einhverju naðilegu. Stel
 þeg þu málit yfir dómimum til úr-
 lausnar, geymaudi njer jett til
 andvara, of þurfa þylis.

Reykjavík 17. október 1881.

Þ. Þ. Finnsson

St.

Hinn Eal. yfir dómur i Reykjavík.

17
Lagt fram í yfirdómnum 17. Október 1881.

L. E. Sveinbjörnsson

a ad N° 4.

Þvo er mál met vestri, eins og yður, heira landskóþingi, er Lunnugt, at eitau loqin unu fritau á lasi dags. 11. mai 1876 Lunn ut, og oom flinglesin í Mosfellsveib og Sel- tjarnarneshreppi, þá hefur almenin óánsqja sprollit upp af þri, at Ellitaárnar í iny- nefudum hreppi hafa bót, verit þverqirtar og veidivjel þau, sem í þeim hafa verit rit höfð, hafa gjoisaulega hindrat alla lasfor í ánum. Þefur óánsqja þessi iqnþ sig á margau hátt, og rakit almenin, hnykeli allra þeirra, sem til þess hafa spurt.

Þetta lýsti sjer þannig fyrir boeim ár- unu, at in Þorgarfiarðar, Ámes, Gullbringu og Kjósariýslunum Lonn almenin unkrarbanir til alþingis unu það, hverin ólöglega vðri at þarit unu lax- veitna í Ellitaánum, euda liggur það í augun unu, hverin nikit atvinnu- tjón laxspillingu í nefudum ánu gjois á jörðun þeim, er at þeim liggja í Mosfells- og Selthjarnarneshreppum, þar á unu tal bót jarðis eru eignalaudsins. Þetta haftr þá þann árangur, at vestri

deild alþingis 1877 samþykkti dagkrá,
sem fór því fram, að eivlátandi uppástung
-a vðri gjört: "É því trausti, at lögreglu-
-stjórnin, eins og henni ber, framfylgja
vitandalögum rit förelókas laudaleigu-
-bálks 56. kap. um fridum á laxi þá 13. maí
1876, telur þingdeildin aðsta ual á dag-
-stíva fyrir, en þó ótrúlegi sje, ber ekki
á því, at lögreglustjórnin taki þessa ský-
-lausu beudingu neðri deildar þingis
til grina.

Eins og tvö undanfarið sumum þver-
-girti Laugmáður Thomsen í sumum
líka Ellitaárum, og setti í þor þorveit-
-gjelas, sem hindra laxinn alveg gegn
nefndum laxafritunarlögunum, og með
því budum virðist aðferð þessi óþolaði
lengur, skrifudu budur hreppsnefndinni
í Seltjarnarneskepp hjef dags. 5. þ. m.,
sem fylgir hjernu í afskrift, hvar þeir
stora á hann, at hím annað hvort sjálf
taki upp nefndar þvergjöringur, eður
þá at hím sjái fyrir, at valdsmaður
sor gjöri það, og með sama gjöri hím ólög-
-legu veidiáhöld Thomsens í Ellitaárum
upptak. þetta brjef hafði þann árangur,
at hreppsnefndin ritaði sjálfumanni
brjef, dags. 8. þ. m., en afskrifti hennar það
á mannabalsþingi, hvar af afskrift fylgir

Hjermud, og fór hin þess á leit við hann,
 at hann ferdadist á staðinn, þar sem
 nefndar veidivjolar eru, til þess at sjá
 þor og samfunduð um ólígunni þessa,
 og þá líka sjá um, at þor samstundis
 verði tekur upp, og sýnast valdemastur
 minnlega á þinginu at verða við á
 -slonu þessari, en vildi þli gefa skrif-
 -legt vas þar uppá, og bar þri' við, at hann
 vdi vdrinum máli.

Vitat þessu neyddist hveppnefndar
 -oddritum í Seljarnaskeppi í
 umbod hveppnefndarinnar til að
 rita andmanni bjet, dags. 9. þ. m., sem
 fylgir hjermud í eptirtili, met hverju
 hann svarar um þessar mudiðsliðir
 valdemansins í þessu máli, og skor-
 -ar á andlit, at þat sem fyrst setji
 annan mann í hans stað til at þam-
 -leina skotunargjöld á veidivjolum
 Thomseus í Elltaánum og gjöra þor upp-
 -tekar, svo þannarlega sem þor regnduð
 ólölegar, samul til at taka þvergirðing-
 -arnar burd úr ánum.

Andmaður minn kafa eljvat valds-
 -manni at sinna málinu, og bótadi
 valdemastur þri' hlutadeigendinu, at
 skotunargjöld þamfðri á nefndum stað
 þann 14. þ. m., og þamfðri hin þann dag,

og voru Þalpiingjarnum Kjálmu Þjóturs
 -um Þáll Þálem útnesfudis skotunar-
 -menn. Skotunargjörðin fór nákvæmlega
 fram, og at henni lokið, skráðt, sá, er
 mætti fyrir oddrita þreppsnefudarnna
 í Seltjarnneskryppu á valdumann, at
 skotunarmenn þá þegar gáfu skýrslu
 sína til protocols og eirfestu hana, en
 valdumadur fardist meðan, og skaut þó
 á fest til Evolds hins sama dags kl. 7,
 voru þar allir ritbrenndur mættir, og
 gáfu skotunarmenn skýrslu sína eftir
 spurningu, sem valdumadur lagði fyrir
 þá, og var þú mótum og heimtut skrifleg
 skýrsla, eins og upprunalega hafði til tekið
 verið í útnesfningarskjali skotunarmanna,
 en valdumadur símti þú ekki, eins og
 hann líka meitast at eirfestu skýrslu
 þeirra til protocols, jafnvel þó þeir fram-
 -byrð eidinn, en hann leyfði þeim at fram-
 -leggja síðar skriflega skýrslu, hvað þeir
 líka gjörð, og eirfestu þer þar þamburð-
 -inn. Þessi skýrsla þeirra fylgir hjerned
 in originale, og hlýtur hver maður at
 henni at sjá, at Allidárnar eru rígsver-
 -girtar, og veidivjelarnar langt með þú
 at vera loqualar, þú var þat, at þeg með
 -undirskrifadur oddrita þreppsnefudar-
 -innar í Seltjarnneskryppu með vottum

gekk til valdsmannsins og heimtast, að
 hann gjeti taka burtu þvergiðingama
 og gjörð veidivjelas Thomsons upptökar,
 eftir heimum fjörumalium laganna, en
 hann sgrjast þess. Að svo vænu máli
 þáum vjer oss engan annan kost, en sjálf-
 -ir að hrinda af oss órjetti þessum og taka
 í burtu hina ólöglegu veidigarta og ólög-
 -matu veidiáhöld, enda sjáum vjer eiga
 betur, en að vjer sjum í fullkomna
 rjetti árum, eftir skýlansum bókabaf
 laganna, og kringmústodum, sem mi-
 eru til greindar, og vitum vjer og vel, hvem-
 -ig þorskauf hafa verið upptök vitalaust
 af öllum.

Því með þess, eftir þess undanengnu, að
 vjer meigum vera hreddirum, að kaup-
 -matar Thomsen eru á ný endurbyggji
 þvergiðingar þessar á sama hátt sem
 þessi, þá er þat að vjer þjenned leyfum oss
 að skora á yður, havelborni þerra lands-
 -höfðingi, sem aðla embættismanni lands-
 -ins, yfirskipatán þeim, sem liggar la er
 falin og lighlyðni eiga um að sjá, að yður
 mætti þoknast að gjöra nauðsynlegar ráð-
 -stafanir til þess, að ólöglegir veidigarta
 og veidivjelas aldrei þannar verit settar
 í Ellidáarnar, og berum vjeri þessu

tilliti fullt, traust til valds yftra og umk-
-ettis rýggsemi.

Í Selthamameskeppi 23. júlí 1879,
H. Magnússon, S. Samundsson, O. Klaf-
-son, J. Jónsson og fleri.

Laqt fram í yfirdöminum 17. október 1881.

L. E. Sveinþórnsson

b. ad N° 4.

N° 2

Gtívirib

Umleit og vjer, velborni herra íþlu-
-madrar, sendum yður með fullgjaldi brjef
þá bendum í Selthamameskepp, leyfum
vjer oss að skora á yður hjér fyrir manna-
-talsþingeryjelliinum ídag, í fyrsta neáta
að ferðast á stáðium, þar sem veidivjela-
-kaupmanns Thomsens í Reyðjavík standa
í Ellidaánum, til þess að að sjá sjálfur
og samfórást um, hve ólöglega þér eru
nidur settar og til búnaðs, og í ánum státt
að skipa fyrir um, að þér samstundis
verð tekiar upp, og þin ólögustu veidi-
-áhöld gjörð upptök, svo laxinn fái lög-
-skipaða fjálsa göngu uppi yfir ánum,
eunda hefur hann og um báðar þér, nema
hindradur sje, aðalþór fyrir lönd jarða
þessins, og hagleomustu niðstöðvar í
báðum þeim eins og laudi hagar til. Man

bedi hreppsnæfudin og hreppabændur verða
við staddir til þess að framkvæma ráðstof-
un Yðar, sem er hreppum til að sinna
þessu áhuga og velferðarmáli hreppsins.

Skýrarkúsum 8. júlí 1879.

Öll hreppsnæfudin með fullum undirskriftum.

Til

Sýslumannsins í Skýrarkúsum og Gullbringu-
sýslu.

Lagt fram í yfirdómnum 17. október 1881.

L. E. Sveinbjörnsson

N. 1.

Eftirlit.

C. ad N. 4.

Skinni heidrudu hreppsnæfud er þannig,
eigi sétur en oss hjáttjón þad í atvinnuregi
hrepstúa, málarekstur, óregla og ófíður,
sem annað hefur sveit þessari útaf þú, að
þvergröndingar kaupmanns Thomases
í Reykjavík hafa staddir óhaggatar í Ellista-
ánum, fráll fyrir hin nýju laudeligu un-
gritun á laxi, sem meðal annars leggja
blátt barn við slíðum veidimáta; fer ófögn-
undur þessu svo í vöxt, at ekkert vit unandi,
enda veit enginn til, at lög þessu hafi verið
brolin á bak aftur nokkurnstatar menna
hjer.

En þótt er gjernu samferðu un, at
hverjum sem vill, je heimill at bjóta

veidigartana úr Ellitaánum, með þeim
 ein óhulgir sagði í lögunum þá viljum
 vjer þó, til þess að fara sem vegast í þetta
 mál, snúa oss til hinna heitustu heppa-
 nefndar með þá átlömu, að hún annað
 hvort sjálf taki upp nefndar þvergríðingur,
 eða þá hún sjái svo fyrir, að valdeyðingur
 var gjöri það, og með sama gjöri hún ályg-
 legu veitriáhöld kaupmanns Thomæus
 í Ellitaánum upptak, svo þurmu laxins
 og þjálari göngu sje borgit. Þreystum vjer
 hinna heitustu heppnefnd til þess
 að nota jett tímu og meyta Erapta símu,
 svo máli þessu verði ni lokiðs breiddit
 í jett og löglegt kort.

Í Seltjarnarneshöpp 3. júlí 1819.

Frá flest öllum bandum í heppnum með
 heilum undirskiptum

Til

Heppnefndarinnar í Seltjarnarneshöppum
 lagt fram í yfirdominum 17. Október 1881.

L. E. Sveinbjörnsson

Af hendi stefuda malla Proi. P. Melsted,
 beiddi um að þá mála sjólinu get og þess
 í Zirkus. Var hvortloeggja veitt, festurinn
 með samþykki mótparteis.

Þjettinum lagt upp.

Jón Pjetursson. Magnús Stephensen. L. Sveinbjörnsson

Á 1881 mánuðaginn 7. nóvember kl.
 10 f. m. var hinn Einnuglegi yfirdinnur settur
 og haldinn af hinum reglulegu dinnendum.
 Var þá hlot fyrir
 málið N° 19/1881 Semundur Semundur

gegn
 H. Th. A. Thomsson

Elfhendi hins stefuda melli Proi. Páll
 Skelsted, stílaði hann aftur skjólum
 málsins og lagði fram N° 5 gagnstefnu, N° 6
 undirjettardömsgjörtri og N° 7 vörn og
 gagnið. N° 6 fylgir dömsgjörtunum,
 N° 5 og 7 eru svohljóðandi:

N° 5.

Judicialis og Successor
 Islands Einnuglega yfirdinni
 Skunngjöra: að Procurator Páll Skelsted
 hefur hjátt oss, að hann sem Mandataricus
 Gagnmanns Thommæfimi áttu til
 að gagnstefna til yfirdömsins aukajett-
 arðinni sjálfmannsins í Kjöpar og
 Gullboingvíglu frá 9. ágúst 1880 í sök
 milli nefuds Gagnmanns og Semund-
 ar bónda Semundssonar á Ellidavatni
 útaf broli á laxakistum Thommæfimi í Ellid-
 ánum, hverri sök nefudur bónda, að feng-
 inni uppreið, hefur sem aðalafrygjaði

skotið til yfirdómneis með stefnu, dag-
settri 15. septembri s. a.

þar sem ofangreindur undirjettar-
dómur hefur dæmt yðk að vera:

„ Þinn stefni Semundur Semund-
„ ein greiði stefnaandanum H. Þorðs
„ Þomson skata- og Eohtuárbatur, að
„ upphætt 144 Kr. Gæma, einfemur belun
„ fyrir rýð á lánsbræði (Fork og Credit
„ spilde) eftir mati þreggja dómkraddra
„ bóilhallra manna, með helmsing
„ þeirrar upphættar, er mun þeir meta,
„ þó þannig, að öll ein upphætt eigi ferð
„ fram úr 1000 Kr. Þor greiði stefni og
„ málskostnað með 30 þrónum.

„ Dómurinn að fullnægja innau 15
„ daga þá ljúðingna hans undir atferð
„ lögun; -

þá allar gagnafriðjandinn yðs fyrir yfir-
dómurinn að þessja þeir, að undirjettar-
dómurinn verði sumpark þeytt gagnafrið-
janda í hæg, en sumpark að hann verði
starfestur, samt að málskostnaður fyrir
bótum þjellum verði dómurinn á atalafrið-
janda annasthorð skatlaust, eta með
einhverju neqilegu eftir yfirdómneis-
mati.

þessvegna gagnstefnið þjennud til

Jess at mæla fyrir oss í hinum Eimung-
 lega yfirdómi í Reykjavík, mánudaginn
 7. nóvbr. 1881, á verjulegum stöð og sléttu,
 þegar atal sökin verður fyrirtekinn, um bod-
 mættu atal áfrýjandaus, þorsteinum Eyðlu-
 mættu þórsen í Reykjavík, til þess þar og
 þá at sjá skjól í yjellum lögt, málsút-
 listum og yjellarkröfufu gagnstæfnauda
 at hegra, til saðar at svara og dóm í
 gagnstæfnum at mestaba í þá átt, sem at
 þannu var á vikið, samt til hvers þess, er
 tillega gókus af sök þessari leitt.

Lýdagur er af numinum með tildey. 3. júní
 1796.

Dómsmálaskrifstofu yfirdómisins í
 í Reykjavík 31. október 1881.

Undir yfirdómisins einnigli og dómskrifar-
 aus nafni.

(L. S.)

L. E. Sveinbjörnsson

Þingur: 83° - álta-
 lus og þriðj áttar
 þing.
 L. E. Sv.

Þygi tillega birt,
 þ. þórsen.

Laqt fram í yfirdóminum 7. nóvember
 1881. -

L. E. Sveinbjörnsson

N° 7.

Yörn og Gagnsókn

í sökuini: Samundur Semundsson

gegn
H. Th. A. Thomsenog
H. Th. A. Thomsengegn
Semundi Semundssyni

Um þetta Samundar mál er allt hið sama að segja sem um Kristinnus málið, enda hefur hinu háttvirkni mótpartur í söluarsýli sínu farið sínu ortum um þau bók. -

Mótparturinn finnur að þú, að eðl var ekki höfðut máli þeirri állum sem einni heild, er bókun ríðirjclar Thomsens 25. júlí 1879. En þar liggja þau svör til, að þar sem fleiri hafa verið klúttalaudi í sama verk - inn, og umrit einum manni skata, áu þess sýnt verði, hvem skata hvor einstakur af samverðanum gjörð, þar hefur hvor einstakur ábyrgt á állum skatanum, svo þannarlega sem sá, er fyrir skatanum vart, fer þú á flót. Hjer í þessari söð hjálpuðnek allir að sama verðinu, og geta eðl einu einu sagt eða sýnt, hvað hver þeirra sjerstaklega gjörð. Það er alveg rítt og eðlilegt, að Thomsen höfðat eitt skata

29.

botanál á hendur þeirri manni, eða þeim
mönnum, er allis vissu að voni forgöngu-
mann hins um radda Eilubrots. Verit
ataláfrýjgandinn í eök þessari fyrir út-
látum, þá gætur hann átt um þau við
hina aðra samverkamenn sína. Skikk
hefur áður átt sjer stad í þessum Ellita-
ánnálmum.

Mótparturinn gjörir sjer allt þar um
að sama, að veidiarferð Thomseus hafi
verit ólögmæt, og hans veidivjela óheimilast
eplis vitandalögnum 11. maí 1876. En
setjum svo, að veidiarferð Thomseus sé
ekki rétt - sem þú þó neita - þá eru þeir
menn, sem brúla, eða voni í verki með
að bjóta veidivjela hans, eigi betur þarnir
fyrir þat, þvi at þeirra verk, að bjóta
listur og garta Thomseus, er og verður aldrei
annat en Selotogt, sem er heimt og heimt
lagabrot, og hefur í för með sjer hegningu og
skadabætur. Aðaláfrýjgandanum var sam-
ugt, at yfirvaldit vildi ekki taka upp
laxabætur Thomseus, eða bjóta þör og
girdingarnar úr ánum - og yfirvaldit
hafi þó betur vit á landslögunum og rétti
heldur en þeir bændurnir - þat er þvi þess
merkilegra og vitaverðara af ataláfrý-
gandanum að ráta af samul sem áður í

þat óhappaverk að bjóta veidivjelas Thom-
seus.

Þar sem miðparturinn vill hrinda
öllum skatubótabréfum Thomseus, og sem
hinnur von til dæmda, ut undirjettinum,
lét jeg mig nágra að mæla til þess, sem þeg
hefi þarastútaudi sagt í framhaldi sökuar
minnar frá 24. júní 1880 (undirjettarqjntu
bls 23-24). Jeg miðmali þvi öllu, sem mið-
parturinn segir þarastútaudi.

Skatubótabréfa Thomseus fyrir Þork og
Creditspíldu (500 kr. af hvorum þeim Lomandi
og Stritni) var fyrir undirjettinum selth
svo lágt, að varla munu dæmi finnast til
slíks, þegar kaupmáður á hlut að mati.

Minn háttviti miðpartur veib eins vel
eins og jeg, hve mikils munnarandi Cre-
diten er fyrir kaupmanninum. Þó Creditspíll
spíll, fyrir kaupmanninum, er hvort þat
dæmtalegur skati. Og hvort þat veitat
þvi, að þessar áregra árástir á eignir Thom-
seus hafa hlótið að rýra þessar eignir
hans í augum ius leudra og útleudra
manna, og þar með spílla hans Credits.
En þegar mun betur fyrir Þork og Credit-
spíllu er að tala, þeysti jeg ekki betur
dín líddum minnum, en dómend-
um sjálfum til að ákveða þess, og þess vegna

óska þeg að fá undirjettanins dómur
breytt í þu' afriti, og að dómendur sjálfir
teltaki eta ákveði þá bótaleyphat sam-
-Edmuk líöfu minni.

Að svo mæltu slýrskota þeg til minna
sóluargagna fyrir undirjettinum, með
máli öllu, sem fram er komið af með-
-partins hálfu og gjöri þá

Rjettarlíöfu:

at aðaláfrýjandinn Samundur bóndi Sa-
mundsson verði skyldadur til að greita
gagnáfrýjandann, Laupmanni H.
Th. A. Thomsen, í skatabelu 944 kr. 62 aura
(er fyrirúth specificerat í sóluarskjali þá
7. maí 1880 í undirjettaracti bls. 12-13),
samt allan málskostnað fyrir báðum
jettum með 100 kr. eta einhverju nægilega
eptis yfirdomsins máli.

Legg þeg svo sök í dóm með venjulegu
slýrskoti og fyrirvara.

Reykjavík 7. novbr. 1881.

Páll Melled.

Til
Yfirdomsins:

Laqt fram í yfirdominum 7. nov. 1881.

L. E. Sveinbjörnsson

Af heudi áfrýjanda meðli ytilis lög-
-gildingun laudhöfðingja, sem lögd var fram

N° 8 yfirkenningar H. H. Friðriksson, í for-
föllum broi J. Jónssonar. Hit þau lagta
skjal er evhljóðandi:

N° 8

Þarast þig fyrir vanheildu sakir eigi heysti
mjer til at mæla ídag í yfirdómnum, leyfi
þig mjer lotningarfyllt at mæla til, at
yfirkenningar H. H. Friðriksson verði með
heimild til at mæla þar fyrir mína hönd,
þala út málaskjólum og óska hafilega
þests í þeim máli, sem þig er út ríðum
og fyrir eiga að koma ídag.

Reykjavíð 7. nóvbr. 1881.

J. Jónsson
Stj
Landshöfðingjans yfir Íslandi

Minnum betna löggilding veitist, þjer
-met í málinum:

1. H. H. Þorsteinsson

gegn
W. Spence Paterson

2. Samundur Samundsson

gegn
H. H. A. Thomsen

3. Kristinn Þagnússon

gegn
H. H. A. Thomsen

Landshöfðingjans yfir Íslandi, Reykjavíð

7. novbr. 1881.

Hilmar Kinn

Lagt fram í yfirdómnum 7. novbr. 1881.

H. E. Sveinbjörnsson

Beiddi hann mig að fá miðlesgjöldin gefð og feli í trúnaði, sem hvortveggið var veitt, þesturinn met Samþykki móþarfsins.

Rjettinum sagt upp.

Jón Pjetursson flagnis Stephensen H. E. Sveinbjörnsson.

Ok 1881 miðundaginn 5. desbr. kl. 10

frum. var hann komuðlegi yfirdómur settu og haldinn af hinum regulega dómendum.

Var þá leitt fyrir

miðit N° 19/1881.

Samundur Samundsson

gegna
Laym. H. Th. A. Thomsen

Afhendi áþrýjanda matli Þor. Þ. Jónsson, skilast hann ogdur skjöldum miðsins og lagt fram N° 9 framhalds sölu með 2 fulgis skjöldum og bat N° 9 og eru þau svo hjótauti:

N° 9.

Framhald söluar og söm

með gagnsölu í málinu Samundur Samundsson

gegna
H. Th. A. Thomsen

og
H. Th. A. Thomsen

gegna
Samundi Samundsson.

Jeg leyfi mig að athuga, að þar sem ég
 í söku minni hefði rituð um á undir-
 jettardómsgjörðina, þá er þar með meðal
 dómsgjörðis þess, er ég þau lagði 17. október,
 og á þriðja bladsíðutalan þar að tala til
 þess, en eigi yfir dómsakki þess, er
 þess heitardóms mótpartur minn sem
 lagði í jett. —

Það er jett, sem þess heitardóms mótpart-
 ur segir, að þetta máli sje alveg samþykt
 öðru máli, sem einnig kemur fyrir þess
 hálfvita ofirdóm í dag, þ. e. málið Krist-
 ian Magnússon gegn Laupmanni H.
 Th. A. Thomsen, og hefði ég þriðja í söku minni
 farið sömu orðum um það og um þetta
 máli, og sama mun verða um, svo þess
 geti á öllu verulega skýrskot til þess, sem
 á undan er komið frá minni heidi og af
 hálfu umbjóðanda míns fyrir undirjetti,
 nema hvað ég á stóru stad þess að einka
 á orði eða beyfa til þess sem mótpartur
 minn gefur mig lífni til þess.

Jeg skal um tala það þess, að annat-
 hvort þess að þess alla þess, sem kemur er um,
 að hlutdeild þess heitardóms á verðgátinu 25.
 júlí 1879, fyrir söl og dora og dæma þess alla
 undir einu máli, eða að öðrum kosti
 bíta þess þess og Kristian undir sama

máli, hvortveggja til solidarísk atyrqtar,
 og að þessu máli þú, eins og hinu gegn
 Kristlínum, hefti boitt að frávísá undirdóm-
 -inum, og verður þá Gufa mín að þessu
 leyfi hin sama og áður, að dinnur undir-
 -jettarinn verði dómur ómerkur. Mót-
 -partur minn segir sjálfur, að "allir (30
 menn) hafi hjálpað að verkum og geta
 eigi sagt hvað hver þeirra gjórt sjerstarlega",
 þetta er hverju orði samman, en hitt er
 líka ^{þessu} þátt, að enginn veit um í dag, hver
 fyrirlitinn var, og þaradandi síst, að eng-
 -in sömun er fengin fyrir þú, að þeir
 Lemundur eta Kristlínum hafi verið það, og
 meita þig þú alveg að svo hafi verið. Min-
 "venjuna", rit meifert Ellitaármalanna
á undan, er nýj ókunnugt, og skal þig
 bota þú rit, að þig eigi fé sjóð, að dinnstól-
 -arnir geti bundit sig rit meina venju
 í jettarfarlegum reglum ofnum nema
 þú aðeins, að málsöggu og ömum atíkt
 þeu öldungis ídentísk, etur að factum
 sje samkyrja eta eins og að lögin eigi
 jafut rit; en hvort svo hafi verið í þessu
 (Ellitaár-)málinu, sem mótpartur minn
 meinas til, hófur hann eigi upplýkt, eins
 - og það og hlýtur að vera nýj ókunnugt.
 Hvat meitir ólögumáli og óhelgi verit -

gjala Thomseus, þá hlýft þig þar aftur
 að ítreka það, er þig áður hefi sagt: forst.
 Lbl. 56. Kap., samauhorinn við vitaukalög
 11. maí 1876 virdisk ljóslega égna, að hvort
 þveggja hafi átt sjer stat, og er þá ekkert
 lagabrot framid, og framid gefid, að þjer
 eigi getur verið kalsmál um skat abetur
 og hegringna, sem mótpartur minn vill
 láta hvortþveggja dyrja yfir mubjótanda
 minn. Hann telur og, að það hljóti að
 auka á syndasekt, mandants minn (og
 annara), að hann (ásaum þinn) bad
 yfirvöldin að skerast í leikinn og varna
 uppivöldin Thomseus; en í þessu held þig
 euginn verð þinnu sanddóma; þvert-
 ámóti virdisk þetta mega álita sem
 varkárni og ljá þer, að áþjándinn og
 þinnir vildu í lengstu lög forst, að grípa
 til annara þeim midur gefeldra úr-
 roða, en það tel þig að neyðast til að ná
 lögun og gjelli sjálfur, þar sem engi verud
 sta aðlot er að fá, og yfirvöldin synast
 að dafsheyrast við þinn þeirna, þeim
 hlut eiga að máli, og gefa þeim ekki svar.

Min skat abótaliðsumar N. 1, 2 og 3
 í mubjótandi dómnum tel þig neyer, að
 domi mótparturinn, neyja að vira til
 söluar minnar, og mótmáli þig met

37.
öllu þri, sem fram er Linnit þá hann
hálfu þarastútaudi, og sekur þá lestina,
eins og áður, spurningu um nýrð á
láustrauki, sem Thomseu á at hafa
orðit fyrir, og mi er gjört at nýppu yðris
og gagnvökuarefni, og skal jeg mi unna
njer at þri.

Jeg skal ekki eyta öllu fleiri orðum
en Linnit er um lögmáli eta edli Evöfu
þessarar, heldur at öllu leyfi vna til
þess, sem áður er fram ferk af hálfu
mandants míns bót fyrir meðirjetto
og þessum dóm; en jeg skal þó leyfa
njer at geta þeis, at þat stendur á engu,
hvor hann er, vel efu áður eigi, og
mum vark Loma til skotunnar, eins og
mólperturinn ill, i tilliti til upphöta
skadabotanna, eins og hitt einnig er
gjört, at þat vörðik engu skipta, þórnig
efuakag Thomseus er varid, og eigi held-
ur, hvor hann er þannig áður eta ekki,
þri þat getur allt eins hugrækt, at
sumir mólparta hans i málum
þessum, geti at þessu leyfi stadi þá þu
at, og missi sikk láustrauki fyrir þá
skuld, at þeis eigi þá at njóta laxvita-
gjettar síns, þess er þeim ber, og tel jeg
eindum þar til umbjótanda mínum,

sem sjerstaklega er intensiveraður & stilltir
 til veiti í Ellidáanum, og lítið annað laga
 og skata þar við, og allh þetta þráll fyrir
 þat, að þeir eigi eru laugmenn, en optur
 margfall efna minni en Thomsen. Þeg
 skal bota þu' við, at þateru ekki kinn marg-
 unduludu 30 menur einur, sem gjörð kafa
 árátt á veitgögn hans, heldur mun
 hann optar en einu sinni fyrir 25. júlí
 1879 kafa orðit fyrir líku af ekki allfáum
örtum minnum, en að þeir Samundur
 og Kristinn einnig skuli þurfa að
 verða fyrir útlátum fyrir missi háns-
 traucts fyrir alla þá, er á ymsum tíu-
 um kafa áreilt Thomsen útaf veiti
 hans - eins og móþarbur minn sýnir, at
 allast til - þat held þeg at engum manni
 elti at geta dollit í hug. En þat er ekki
 níg met þat, at Thomsen laugmaður
 þefur orðit fyrir árásum einstant manna
 útaf laxveiti sinni, heldur þefur og þid
 opinbera, at sögn, frundit ástóðu til at
 hlutast til min, at hann ytti ákörtur
 fyrir ólöglega veiti eta veitiaferð, en
 þvott þat eta þau meðal eru útkjót er níg
 óljósh. Þetta atviki vörðist mi sýna, at
 veitin eta veitiaferðin eigi minni
 kafa þótt alls Eohtar loquu þaukinnu,

og bit jeg at þessa sje vel gælt.

En mi er linnit annað og nýtt hljóð í höll-
-una. Eins og hjerað dinnarinnur ber með
sje áttu linnit annað mæta til þessinga
sje á linnit annað þess, sem alltaf varat
Linnit annaður Thomsen hefti orðit fyrir
sit tálminn veidinnar í Ellidánum. Með
þessir von utvefudis fyrir sjette 18. ágúst
í linnar, og litlu sitar var miðpartur min-
-nu líkynni, að sjettarkald yrði í Stafnan
firt 3. september með á eptir, matsgjör-
-in þar þarum og eventuelk eitfech.

Vit, þinn hirtast miðpartur minn og jeg,
förun þessu dag til sjettarkaldsins, en
þegar þar linn, varð ekki af þess, þarad
sjettarkaldur sölli þat ekki, og eptir
nokkurra stunda bit þessum vit aplar
sit svo búð, þó eptir at vit höfðum linn
okkur matgjörðina hjá matminnum
sjálfum, er báðir höfðu með, og leyfi þig
njer at leggja þann eptir, af þess,
þess þessurilut þess miðpartur minn.
þessur, en dinnarinn gat eigi starfech
eptirilid, þar sem hann ekki kvæðt þess
mitt at þessa þat samau vit. (Þess þess
þessurilutandi lal þig fylgja). Matgjörðin
þessur þá um í dag ekki verid þessurilut
í sjette og þessurilut eitfech. þar sem oin

Gámánusfestur. Því að slyttast og mótpartur
 -ur minn mun hafa haft í huga að nota
 hann í tilliti til hinna annara ákveðna
 límsins, þekktur og ákveðinn minn haka og
 afriðjuna á hvernig, og hefur mótparturinn
 ni, eins og hinum hálteirta yfirðinni er
 Einnugt, í etat þess að framfylgja mezt
 -gjörðinni eins og líg stötu til, gagnstefur
 meztar, minnum og þess, eins og áttu,
 500 Kr. fyrir sig á lántrausti. Þetta virðist
 mig að heldur en skli nokkurt undarleg
 aðferð, því hefur hann eigi líkast á líf
 meztaranna, lá næst fyrir að heimla
 yfirmat, og þá jeg ekki helur sjóð, en að
 gagnstefurinn hefur að núa frá yfirðinni
 -inum, þar sem þessi Eriða (útaf Torst og
 Creditgjilde) er atalatið málens og,
 undirðinnarinn eigi hefur Evedit upp
 sjálfur á líf sitt um hana, og þygg jeg því,
 að yfirðinnurinn traustlega geti gefið
 fullnádardinn að þessu leyli fyrir undir
 -ðinnarinn hefur gjörð þátt, og þar sem
 mótpartur minn er á gagnstefu eldun,
 og heldur, að yfirðinnurinn sjálfur, á
 tilliti til undirjettardómens, og - jeg
 bati því við - til hinna byrjunda meztgjörð
 -ar, sem sjálfur hann er skuld í að eigi
 varð fullkomnuð - þá skal jeg leyfa mig

ad rekja athygli á St. 1-16 (St. 11) endr. með
 almannas Cbr. 16. marts 1799 og yfirköfund
 St. & L. Þoresmaade 3. Apríl um Sjón og
 Sjónsforðringar, einlunn §§ 102, 103, og
 skal jeg taka það fram, að það er líka algeu-
 þenda, að dómkráddis meum og eigi dóm-
 stólarnir - segi upp álit, silt i líkum málum
 og þessu, etar svo sem heit upp dóm me
 skadabatur, sem dómstólarnir þauðlega
 minni raska, og skal jeg, meðal hinna
 minni dómur beuda á eitt, sem notri liggur,
 en það er yfirjettar og heitajittar dómur
 i l. kepli dómurafurinus bls. 87-89. Að mót-
 þattur minn að öðru leyti þessur dómur
 - minn vel y hinum dómkráddu til að
 ákvæta slíkar skadabatur, þar i er jeg komur
 alveg þauðdómur, en nýer þessur efasamb,
 að yfir dómurinn gjöri það i þessu mál-
 eius og þu min er komur.

Heið matgjörðina gjäfa merkur, þá
 þer þinn ljóðlega með sjer, að matmenum
 eigi i raun og veru hafi álitit, að þessur
 bori með i skadabotas lagnu, en von þessur
 - ar minningar, að útnefning þessur og
 dómurinn byði þessur að láta það eitt-
 kvat heita, ella mundi álit þessur hafa
 orðit: non liquet. En heit sem mi þessur
 lítur, þá skal jeg að lystum leyfa ugru
 að leida þessur athygli yfir dómurinn

at þú, sem í málqjörtinni er helst fram,
 "at drásimas á laxakjellur Thomseus.
 verð at skotast í sambærni við dráttir þess,
 er á muddan von gjörtar," og hefi þú laus-
 lega bent á þat hjér á muddan, at þeir
 Samundur og Kristinn eigi hafi verið
 einir mun að rípa láusthauð Thomseus;
 gjóir þú mig nýr þú rípa von mun, at ijerstakly
 lillit verður hafi til þessa, ef yfirðinnur
 -inn eigi atkyllit, hófuinnu mun þá-
 -innu gagnsalarinnur, og leuist til þeirrar
 niturstöðu, at Thomseu beri at liddma
 nokkrar skatubatur. -

eftir mæltu skinkola þú at öðru leyti
 til allra þeirra gagna, sem í málinu eru
 þann Einn fyrir báttum rjellum af hálfu
 Mandants míns, og mótuðli þú, er möt-
 -parturinn hefur Einn með.

Verður þá Grafa mín:

1. at mudi rjellardóinnurinn verði dæmdur
 ómerkur, eta at Mandant mínur verði
 dæmdur alíkjæ af Einnu og Grafunu
 Einnu Thomseus
2. at gagnsókuninni verði þá ríad og til
 vara: at skatubatur fyrir rjrd á láus-
 -trausti, ef þú verða at nokkru lagta
 á mudiðanda mínur, eigi þann þann
 in þú, er matsmann hafa ákveðit, etur

25 brúur.

3. at kaupmaður Thomsen verði slyddad-
ur til alls at gríta allan málsins
fyrirbæturn ogjellum, bæði í atalmál-
inu og í gagnsóknarmálinu, og þannig
kostuast þann, sem sicut hefur af mats-
gjöldum, met einhverju noqilegu eptir
gjettarins mali. - Legg jeg no matet í
dinn met sanaleguu fyrirvara.

Reykjavík 5. december 1881.

J. Finsson

Til

hins Lomung. yfirdómis.

Lagt fram í yfirdóminum 5. december 1881.

L. E. Sveinsson

a ad N° 9.

Utaf byjefi ytar, herra dýalunnadar, dags.
9. s. m., skal jeg skýja yður frá, at ekkert
hefur fram farit eta gjærb fyrir oujer sein
dómara í máluu kaupmanns Thom-
sens gegu Kristinni Magnússyni og Lomundi
Lomundeyni frá 18. ágúst s. a. til 3. sept.
nast á eptir. - At öðru leyti skal þess getit,
at jeg afgreiddi til hinna útvefudu mats-
mannu útskipt af gjettarhaldi á Þú-
stórum (him 18. ag. sicut). Jeg at jeg no-
leit skrifadi Provi. P. Melsted sem umboð-
manni Thomsens, og skýrdi honum frá,

ad hann yftri að gjöra þor ráðstafanir í
 sókninni, sem nauðsynlegar vöru (sæst
 tilliti til þessum o. fl.). - Mitsgjört út-
 nefndra matamanna frá 3. septbr þr. að
 afséiddi jeg til Melsted's in originali 23.
 s. m., og get jeg þu' eigi sent yðrum hann
 nje yftrir, af heenni. -

Skrifstofa Kjöra og Gullbringuveglu
 K. nóvbr. 1881.

Kristján Jónsson

Herra Jónsmáður þ. Jónsson í Reykjavík.
 Laqt þann: yfirdóminnun 5. desbr 1881
 H. E. Sveinbjörnsson

Ad N° 9.

Eftirrit.

Fyrir aukagjalti Kjöra og Gullbringu-
 veglu henn 18 J. m. vömm vit undirskrif-
 -aði, Árni Hildibrandsson og C. Finncu,
 útrufudis til þess að meta hatur fyrir
 vgrt á laustraukti (Toll og Creditspeldi),
 er Laugmanni H. Th. A. Thomsen kafa
 verit dómur með 2 hjeradsjeltardóm-
 -um, upphæddnum 9. ágúst sína þ. árs,
 yfir Kristinni þagnir og Semund
 Semundeyni.

Gildir at vit höfum gumbokkur máð
 þess, er þat skodan okkar, að verk þau,

er hinnir kordur, Kristinn Magnússon og
 Samundur Samundsson, í samningu
 ut á sta meum, þóndu 25. dag júlímánu. 1879,
 með því at taka upp Blaxakjeldur Thomsson
 o. v. fr., vort at skotast, í samhengi við á-
 ráðir þor á' laxakjeldur Thomsson, er á und-
 -an vonu gjörtað, og getum vit ekki betur
 sýst, en at þessar itrekudu áráðir á' laxveit-
 -vjelarkhaus, hafi klotit at alla hennar fólu
 -vertar grenirn, eins og þor líka mun tíma
 hefja at hafa rýð eigu hans (s: laxveitirn
 í Ellitáánum) í argum annara manna,
 svo at hennar l. a. m. unndi hafa veirð
 óndrast at selja þessa eigu sína íta
 leigja fyrir fullt vert, meðan unál þau, er
 þessu ágangur hefur leik af sjer, von óú-
 -Eljád. Ef þur á' móti getum vit ekki
 sýst, at neitt hafi komit þau, sem sammi,
 at Thomsson hafi lidit rýð á' laustrausli
 vit veirð þau, er hjer mun sásti.

Eff þessum ástodnum álitum vit deumi-
 -lept, at Thomsson fái nokkrar bátur fyrir
 grenirn og rýð á' eigu, en þarét okkur eigi
 sirdul drafa hans (1000 kr.) von á' noqilegum
 vólum byggð, finnum vit ekki ástod
 ást at meta bátur þessar hrori en 50 kr.

Élitum ut því:
 at hinum stefudu Kristinni Magnússoni

og Samundi Samundsdægni, hvorum um
sig, þera at greiða skuldu áttundum, H. Th.
A. Thomsen, 25 kr. þólu fyrir Þortýglædd-
spilde, (greinin og rýrt á eiga).

Hafnarfjörð 3. sept. 1881.

sign. C. Simsen sign. Ami Keldubændum.

saukljóða fjumintum vottar

C. Simsen

Lagt fram í yfirdómnum 5. desember 1881.

L. E. Sveinbjörnsson

lagt hann svo málit í dóm. Ekki hefur hann
skulda málit. Því. P. Melsted, eriperast og
lagt einnig málit í dóm. Þar svo málit
berit under dóm. —

Rjettlinum lagt upp.

Jón Pjetursson, Magnús Stephensen. L. E. Sveinbjörnsson

Ár 1882 mánudaginn 16. januar-
-mánu^{kl. 10 f. um} var hann kommglegi yfirdómur
seltur og haldinn af hinum reglulega dóm-
-endum. Þar þá berit fyrir

málit N. 19/1881

Samundur Samundsson

sign. H. Th. A. Thomsen

og í þri. luttinum upp voláandi

Dómur:

Met dómi, sem luttinum var upp í aukka-
-rjetti Spullbringu og Kjósariýsla 9. dag á júl-
-mánu. f. á. var Samundur bóddi Samundsson

á Ellitavotni dómur til að greiða kaup-
 -manni H. Th. A. Thomsen, sem seldur
 verkleum í Reykjavík, slata og kostnaðarbolur
 fyrir rof og skemmdir á laxakistum og
 lagagöndum hans í Ellitavotni 144 kr. Þáum,
 belur fyrir ryð á lánstraueli eftir mati
 þreggja dómkraddra óvithallra manna,
 með helming þeirrar upphótar, er meun
 þeir ákveðu, þó ekkli meira en 500 kr., og 30 kr.
 í málakostnað. -

Þessum dóm hefur Samræður bóndi
 Samræðsman, eftir að hafa fengið upp-
 -reiðu, skolið til yfirdómans með stefnu,
 sunn dagseth er 15. septembermánu. f. á., og kraf-
 -ist, að mudiogjeltardómurinn verði
 dómur ómerkur, eta þá að verða dómur
 alíku af Lórum og Lófum Laupmanns
 Thomsens, en að Thomsen verði gjótt að
 greiða allan af málinu líglega leitaudo
 kostnað fyrir báðum yllum með einhverju
 meqilegu. Hins vegar hefur Thomsen kaup-
 -tilding þessa málsra þau matuð gaga-
 -áfríjast framán um getnum aukargjeltar-
 -dómur með stefnu, dagsettri 31. októbermánu. f. á.,
 og krafist, sunnpart, að mudiogjeltardómur-
 -inn verði staðfestur, sunnpart, að kommu
 verði breytt þannig, að ataláfríjandinn verði
 dómur til að greiða gagnáfríjandannu

44kr. Ólaura í skatabeltur og allan máls-
-kostnað fyrir undir og yfirdóm með 100kr.
eta einhverju nægilegu.

Tildrög þessa máls eru þau, að 30 menn, og 2
þeirra börn aðaláfrýjandi, létu 25. júlí 1879 upp
allar lasakjiltur gagnáfrýjanda, þó, er hann
hefur í Ellitaánum, nema 1, stemmdu þó
að menn, og brudu að nokkrum leyti niður eta
felledu lasagardakans. Höfdu þessir menn
lelit sig samann um að þeirja ofbeldisverk
þetta. Að unnu verði tillyndu þeir lands-
höfðingjanna yfir Íslandi aðfarir sínar.
Var eitan höfðað sakamál á hendur þeim
fyrir þetta, en það hefur einn ekki hlótið
fallmatarúrskil, en gagnáfrýjandi höfð-
-að máli gegn 2 af þeim, sem að verðinu
voru, sem sje, aðaláfrýjandann og Kristni
bónda skagnisyni í Augey, vilt máli gegn
hvorum þeirra, til bóta fyrir skata þann,
Eostnað og rýpt á laustræsti, er hann hefur
bedit af verluats hinna 30 manna, og,
Erafdrif, að hvor þeirra yfði ddundur til
að greiða honum helming allra bóta, svo og
málkostnað allan.

Þattu þó, sem gagnáfrýjandi þannig
hefur krafist af aðaláfrýjandannum, eru:

1. Helmingur varðkostnaðs til 2^{ri} manna
frá 25. júlí mánaðs til 1. september mánaðs

1879 60 kr. 80 a.

- 2. Helmingur kostuataar rit aðgjort á veidujetunum 40 - 50
- 3. Hálfur veitinnissir daganna 25., 26. og 27. júlímánaatar 1879 43 - 32
- 4. Rýst d eign og láustraukt, 1000 kr., helmingur þarf 500 -

Samtals. 644 kr. 92 aura

Ataláfrýjandiinn hefur byggt trofu sína um ómerkting undirdómsins eta rýkun sína fyrir og þessu á þui, at met þui ad allir þeir, sem ad Eistubrotum umnu, gjördu það i þjelagi, og þannig vdu jafu valdir at þui, þá eji sakar-þjelag (lilis ensorlium) met þeim, þui eji at þui leyti sem einu maðri, og þui hefði gagnáfrýjandiinn áll at höfða mál gegn þeim öllum i einu, eta, iu þui hann átenis höfðaði mál gegn þuina, þá hefði hann átt. at höfða það mál gegn báðum þeim i sam-einingu. En eins og þessa. mótblánu atal-áfrýjandaus ekki geta valdit ómerktingu undirdómsins, þó þor vdu á rólum byggta, þannig hafa þor heldur ekki sem rýkuar-ástöru rit meill ad slytjaeb, þui, eins og ást er sagt, þá er þjer at róta um skadabætur fyrir verk, sem margir menn höfðu helit sig þannu um ad vinna og umnu i þau-einingu, an þess ad sagt verði, hvað hver ein-

statur þeirra samu að þri, en af þess letr, að
 hver einastatur þeirra, sem að verðinn voru,
 bei fulla ábyrgð á öllum þeim skata, sem af
 verðinn hefur hlöð. Með þri að gagnafri-
 jaudanum var heimilt, að selja hvem einastat-
 -au af þeim, sem að Eislubrotinum voru, til
 fullra bóta fyrir skata þannu, sem af þri hlauð,
 þá var honum einnig heimilt, að selja hvem
 þeirra mun svo mikinn hluta af skadabólun-
 -um, sem honum leirð. Þar er þat mi er sitan-
 -legt og ómótumelt, að gagnafrijaudinn er
 eigandi að veidijelnum þeim í Ellitánum,
 sem rífnar voru burt 25. júlí 1879, eins og
 hann líka er bót laudeigandi og veitarig-
 -andi á þri söðu, þar sem veidijelannar
 voru, og með þri þat bót er alþingugt og
 enda jafn að af atalafrijauda þess fyrir yfir-
 -diminum, að hann var einn í flokki
 þeirra manna, sem hölu sig samannu að
 nifa þessa veidijelar í ánum, og sem
 þau biddu þessa ályktinu sína þynufudan
 dag, og eitan lítilu verðinn opiuberlega á
 hendur sjer, þá gelur hann ekki komist þjá
 að gjalda skata þannu, sem af verðinn hefur
 hlöð, að svo miklum hluta, sem gagnafri-
 -jandi Etsk.

Þegar þá kemur til þess að meta skata
 þannu, sem leitt hefur af Eislubrotinu 25. júlí
 1879, og sem gagnafrijaudinn, eins og áður
 segir, hefur talið alls 1289 kr. 24a. þá ber þess

at gæta, at þar sem hjér er full samúad, at fram-
 -id hefur verið of þrisverk á eign gagnafriðjand-
 -aus, svo at hann hefur bedið hjér af, og at
 atalafriðjandinn á at þera ábyrgð af þessu
 fjóru, þá verða ekki beiðnatar þínar fullu
 sammanir af gagnafriðjandannu fyrir upp-
 -hætt hvers einstaks liðs í eldadabótakrofu
 hans, heldur eins, at hver þeirna um sig
 sje eðlileg afleiðing af verkinu, og at upphætt
 þeirra sje sennileg og samgjörn, str. h. S. 2. 88
 og opit hjér 28. mark 1800, 2. gr. Yfirðinnarinn
 verður þannig at vera undirbúðum
 samþykktur um:

1. at kostnaður rit at halda 2. vartnum
 ritveidivjelað gagnafriðjanda í Elitánum
 þá þri at þóð um ríftas í 28. júlí 1819 og
 þangað til at hann lók þóð algjörlega upp
 1. septbr. næst á epli, sje eðlileg afleiðing,
 af Eistubrolinu, og eins og þat er allumög, og
 þri ónóðum alaulegt, at kostnaður þessi
 átti sjer stáð, eins sje upphætt hans í alla
 stáð samgjörn;
2. at kostnaðurinn til aðgjörtað á veidivjel-
 -unum og rit at setja þóð um epli, sje
 þeim afleiðing af Eistubrolinu, og þar sem
 Eostnaður þessi er melinn af 2. viltthollum
 dundvóddum minnum, þá hafi gagn-
 -afriðjandinn þóð fullu gjaudi sennu
 fyrir upphætt hans, án þess at þat, eins og
 hjér stendur á, geti komið til grúna, þótt

atulafyrjandinn ekki vori kvaddur til
 at vera nð sladdur vit skotumargjörðna
 eta þá, er matemennirnir voru útnefndir
 í jellinum;

3. at veitinir þá daga, sem lita þá þri' at
 Eistumar voru ríftar upp, og þau gætt þó
 voru settar niður aftur í ánnar, einnig í þe
 þeim afleiðing af listubrotinu, og at gagnafyr-
 jandanum þri' einnig beri endurgjald fyrir
 hann, og þar sem endurgjald þetta er sett eptir
 metaltali af þri', sem veitð, hafa tinnu dag-
 ana þó nðst undanfaraudi á, þá veitð ekki
 eptir atvilum heindut þelari sinnum um
 upphæt þessa; -

At þri' er lofs ættir þó þu gagnafyrjand-
 -ans um betur fyrir rínum á laustrauði,
 þá veitð yfirðinnur einnig at vera á launa
 máli og undirðinnur um þat, at gagnafyr-
 jandanum beri slíkar bólar, þri' at þat er aug-
 ljóst, at þegar einn antinnur og laxveitð
 gagnafyrjandans í Eltaánnun, veitð fyrir
 þríföldum áránum og skemmdum, þá hljóti
 þat at fella hann niðr í veitð í augum manna,
 og at þri' er aftur er líleg afleiðing, at laustrauð
 hans fyrir þá sök hlýtur at ríma, og þri'
 þennur sem hann er þaupmadr; veitð yfir-
 -ðinnur einnig at vera þri' saudinn, at
 upphæt þessara bóta veitð láti vera tinnu
 undir máli 2^a dómuraddra óvilhalla manna,
 er slymbera á, þó má þú ekki meiri vera en
 500 tinnur.

Sauðisumk öllu þú, sem at þau au er lalit, ber
ad staðfesta undirjettardómnum, einnig at þú
álost þau um málskostnað tvertis, og þer aðal-
-áfrýjgandann sauðisumk þessum úrslitum
málsins einnig at endurgjalda gagnáfrýjganda
málskostnað fyrir yfirdómi, er i ríðisli kefi legu
molum 30 Eronur. -

Þvi demisk rjett ad vera:

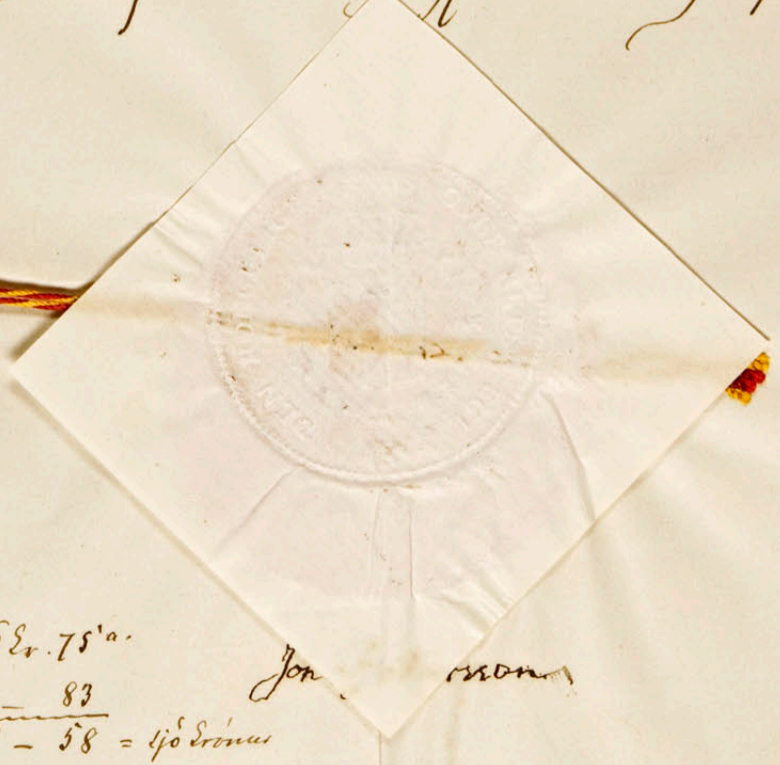
Undirjettardómnum i máli þessu skal
öraskad. I málskostnað fyrir yfirdómi greiði
aðaláfrýjgandinn, Semundur bóndi Semunds-
-son, gagnáfrýjgandann, kaupmanni H.
Th. A. Thomsen, 30 Eronur.

Dómnum ad fulluagja innan 8 vikna þá
lögberking þaus undir aðfor ad lögum.
Jon Petursson.

Rjettinum sagt uss.

Jon Petursson Magnús Stephensen L. E. Sveinþorsson

Dómsgjörðum þessum til staðfestu er innsigali yfirdómsins og nafn Justítíarú

Gjald:
Ritlaun . . . 68r. 7s^a.
staðf. Guis. . . $\frac{83}{7-58} = 40$ Eronur
fjórðungi og átta annar. þing. *þing*

Jon Petursson

N° 4
v

Frómalag i fóstunni Hjóna og Gata-
brúvörðla, 23/12 1883
Smeiðunni

Yfirjettar-dómsgjörðir

i
málinu: Kristinn Magnússon

geggu
H. Th. A. Thomsson

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely from the 18th or 19th century. The text is mirrored across the page, suggesting bleed-through from the reverse side.]

Justitiarius og Assessores

hinum Konunglega yfirdómi á Íslandi

Kunngjöfra: á 1881 mánudaginn 17. októbermánu.
kl. 10 f. m. var hinum Konunglegi yfirdómi settur
og haldinn af hinum reglulegu dómendum. Var
þá tekið fyrir
málið N° 18/1881

Kristinn Magnússon
gegna
H. Th. A. Thomseu

Af heudi áfrýjanda matthi Þro: Þ. Jónsson;
lagðu hann fram N° 1 stefnu, N° 2 uppreisn, N° 3
dómsgjörðir andvirjettarins og N° 4 sök. -
N° 3 fylgir actis, N° 1, 2 og 4 eru sohljótandi.

N° 1.

Justitiarius og Assessores
hinum Konunglega yfirdómi á
Íslandi

Kunngjöfra: að Kristinn bóndi Magnússon í
Engy hefur tjáð oss, hversu hann, að fenginni
Konunglegri uppreisn, dagsettri 15. þ. m., fenni
áttetu til að áfrýja fyrir yfirdómnum dómi
andvirjettar Kjósar - og Gullebringusýslu, upp-
-læstnum 9. ágúst 1880, í máli milli hans og
Laufrmanns H. Th. A. Thomseus útaf brots
á laxaristunum í Ellidaánum m. m. -

þar sem þessur aukarjettardómur mið hefur
dæmt rjett ad vera:

Hinn stefndi, Kristinn bóndi Magnússon,
greiddi stefnandanum, H. Th. A. Thomsen skata-
og kostnatarbetur, ad upphæð 144 kr. Þá Laura,
enn fremur betur fyrir rjett á láustrauði
(„Tork og Creditspilde“) eptir mati þveggja dóm-
-ara upphæðar, er menn þessir meta, þó þannig,
ad all rí upphæð eigi þari fram úr 1000 kr. -
Svo greiddi stefndi og málskostnat met 30 kr. -
Dóminum ad fulluögja innan 15 daga frá
lögbertingu hans undir atfór at lögunum.

þá ættar áfrjandinn fyrir yfirdóminum ad
krefjast, ad dómur þessi verði annasthorst
dómdur ómerkur, met eta áu heimisunar, etur
úr gildi felldur þannig, ad áfrjandinn verði
dómdur sjúku af kórnum og kröfum hins
stefnda, kaupmanns H. Th. A. Thomsens, og hann
skylduður til at greiða allan málskostnat m. m.

þú stefnist til at mæla fyrir oss í hinum
kunnuglega yfirdómi í Reykjavík mánudag-
-inn 17. okt. næstkom. á venjulegum stat og
stundu

1. kaupmannur H. Th. A. Thomsen í Reykjavík
til at sjá skjöl í rjett loqd, málsútleistun
og rjettarkröfur áfrjanda ad heyrja, til
salar at svara og dóm ad mestaka í þá
átt, er mi var á vikið, og til hvers þess, er

líglega getur leitt af máli þessu, allt eftir
nánari málsútlislu og rjettarbröfum
saljanda, og

2. Sjálmvæðingum í skjólar og Gullbringumýslu
til þess að verja dóm sinn og alla málsmeðferð.

Lígdagur er af numinum með líl. 3. júní 1796.

Dómsmálaskrifstofu yfirdómneins í Reykja-
vík 15. septbr. 1881.

Undir innsigli yfirdómneins og nafni
dómsmálaritaraus.

(L. S.)

L. E. Sveinbjörnsson

Reykur 83° = átta -
-tíu og þrjú aunar

borg. L. E. lob.

njer líglega birt
Kristján Jónsson

Á 1881 fimfundaginum tínu 15. september
höfum vit undirskrifatis eidsvarnir stefnu-
vottar í Reykjavíki birt framauvitata yfir-
dómstefnu fyrir Larsen L. verðmarfulltrúa
hins stefuda St. Th. A. Thomsen, sem nú er
fjörveraudi, persónulega í verðmarhusinu
haus hjér í bönun, þar sem velnefudur Larsen
L. veitir forstöðu verðmar hius stefuda.

Þetta vitnum vit í brátt stefnuvottaeid
okkar með nöfunum og innsiglium. —

Jón Þorgrímsson. J. Jónsson.

(L. S.)

(L. S.)

Borgum: 75 a. =
 sjötíu og fimm áttar
 þing.

J. B. J.

Lagt fram í yfirdóminum 17. október 1881.

L. E. Sveinsson

N° 2.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge
 til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til
 Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauen-
 -borg og Oldenburg,

Gjæve uitterligt: at Vi, efter derom allerunderda-
 -nigt gjort Ansøgning og Begjæring, aller-
 -naadigt have bevilget og tilladt, saa og hermed
 bevilge og tillade, at

Kristinn Magnússon, Bonde paa Engó

maa paa behørige Steder
 til nærmere Paakjendelse lade indtæne
 en inden Kjøsar- og Gullbringusysels Extræ-
 -ret den 9. August 1880 afsagt Dom, hvorved
 han er bleven dømt til at betale Kjøbmand
 H. Th. A. Thomsen i Reykjavík en Skadeserstat-
 -ning til Beløb 144 Kr. 62 Grø foruden Erstatning
 for Tort og Creditspilde efter villige Munds-
 Skjøn og Sagsomkostninger, og uagtet den
 Tid er forløben, inden hvilke samme efter
 Loven burde have været indtænet og paatalt.
 Dog skal Skrivning udlages inden den i Vor

Placat af 2^{den} Juni 1819 § 2 foreskrevne Tid, og
Sagen derefter tilbørlig og uden ufornødent
Ophold forfølges, saafremt denne Vor allermaa-
digste Opreisning nogen Skagt skal have.

Forbyde alle og enhver inuod det, som fore-
skrevet staar, Hindre at gjøre.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad i Kjøben-
havn den 15. September 1881.

Under Vort Kongelige Segl.

(L. S.)

Efter Hans Kongelige Majestats allernaadigste
Befaling.

P. M. V.

P. M. V.
C. M. S. P. M. V.

Opreisning for Kristian Magnussen paa
Engø til at appellere en den 9. August 1880
inden Kjøsar- og Gullbringerevæls Etarsk
afsaqt Dom

gullergaard

Betales med 18 Kroner 66 Øre.

Udleveret af Landshövdingen over Island,
Reykjavik den 15. Septbr. 1881. -

Milnas Finseu

Lagt fram i upirðingunni 17. oktober 1881.

L. E. Sveinbjörnsson

N° 4

Löken í málinu:

Kristinn Magnússon

gegn

kaupmanni H. M. A. Thomsen

Þjeruud hefi jeg þá eru at leggja fram:

1. Afglugguist til afþjófnaðs þjeradsrjettardímsi 9. ágúst 1880, dagselt 15. septbr. 1881.
2. Stefnu, dagsetta sama dag með birtingarvott-
-orti.
3. Hjeradsrjettardímsgjörðernar.

Þegar jeg lit yfir máli þetta, og meðferð þess írt undirjettinu, verð jeg at vera á þess, at þeir hefti allt að frávísá samvæntu kröfu verjanda í hjerad, eta mandaut minn at domast sjálf af Eröfunu málsatila. — Málið er höfðat gegn 2 viðmum af 30, sem allis — at öllum hams — eiga at hafa umid at sama veruast, eta vona ndr. studdis, þá er hann fór fram, og alveg virðast jafn samvænt í hmunu, verð hann at öðru leyti álelim saknumur, þessir 2 menn eru: Kristinn Magnússon bóndi í Engu og Samundur Samundsson bóndi á Ellidavatni, báðir í Gall-bringuvýslu. Þat er skli nóg með þat, at hinum (28) er alveg sleppt, og þeir latnir vera utan írt máli þetta, í stat þess, at alla 30, yfir minn áleiti hefti bónt at lögsakja sem sama heild, edur litis conortas, undir sama máli, heldur þefur sakjandanum í hjerad fjóru-ast at leggja í einelti og lögsakja hina 2

nefndu meira, eigi undir sama máli, heldur
 hvort um sig, eplir sjerstabri Edru, sjerstabri
 stefnu, bók máliu hafa verið heliu fyrir og
 procederet i' sömu andránni, samhljóta,
 söku og söm heggja málsparla farit fram
 sömu daga i' báðum málium og ero at segja
 ordjett hin sama, og 2 samhljóta dómur hafa
 gengit yfir þeim báðum, og með þeim skipt
 ero sem af handa háfi, og þó bróðurlega, öllum
 skatubótum, málskostnaði m. m., til helminga,
 án þess at neitt sje fram komið eta sammat
 um þat, at hve miklu leyti þeir, hvort um sig,
 yfirhöfund hafi gjörð, brotlegir gagnvart máls-
 atila, og um sidur i' hverju hlutfalli (híð
 meinta) brot hvors um sig, stóð gagnvart hin-
 um.

Njer virtist mi' liggja i' augnum uppi, at
 hefti málsdólmis verið höfðit i' einu lagi gegn
 öllum 30 sem consores letis, mundu allir,
 at þú leyti sem þeir áttu sama varnarþing,
 með sama dómri hafa orðit ddruddir til
 solidarisk ábyrgðar at öllu leyti. En sje
 þetta njettt álitid, þá virtist þaraf leita, at
 úr þeim áteins 2 þeirra voru stefndir og á-
 Edrdir, þá hefti og borit at lögsalja þá undir
 sama máli og dómur til sömu (solidarisk)
 ábyrgðar, eta þá at hinsvegar þeirra too bar
 at álita sem reos incompetentes, sem jeg
 með verjanda fyrir undirjetti vert at álita,
 at þeir hafi verið, og þessari stotum vert

jeg at halda fast fram, enda virðist einu
 hinu merkasti lögfróðingur at athyllast
 hana. Sjá Bidrag til den danske Civilproces
 af T. O. Hansen 1. Deel nr. 47, 2. c in fine (bls.
 220) og Nellenauw: Civilprocessen alen. Deel
 bls. 249-50. —

Jeg verð þú fyrst og fremst at þessast, at
 meðirjettardómurinn verð. dómur ómerk-
 -ur, eða at mandaut minn (mandautar
 minir) verð. dómur alíþku af Trófun
 (sarkanda) kaupmannus Thomseus. In skyldi
 hinu háttvirli yfirdómur Tomast til þeir-
 -ar niðurstöðu, at hvorki formál. nje real-
 Exception min, eptir áttu sigtu, geti orðit
 kelin til greina, skal jeg leyfa njer at tana
 fram með nokkrar atkrygaseudir min
 atalefrit sjálft. —

Saganálsins er eptir hinum fram-
 -lögðu rjettargjörðum i öllu verulegu þannig.
 Árit 1879, 28. júlí, tóku at sögn 30 menn
 sig saman um at rátaast á veidivjalar,
 þvergjörðingur og lasakilur kaupmannus
 H. Th. A. Thomseus i Ellidaánum, raska þeim
 og taka upp, þar sem þeim fannst, at nefndar
 veidivjalar vdu óheimilar samkvæmt vid-
 -auðalögum 11. maí 1876, og þú alls eigi
 löghelgar. Meðal þessara manna vnu þeir,
 áþýjandinn, sem er bóndi Eugey og Lá-
 -mundur bóndi Semundsem á Ellidaánum.
 Þat var mi ekki svo sem þarit i laundofa

9
med samlok þessi eta þann dóm þeirra, þeir
met bjófi 5. júlí náð á mundað höfðu flestir
bændur í Selbjarnameshreppi þarit þess á
leit ítt þreppnefudina þar, at hinu annast
þreggja sjálf þaki upp þvergingarnar, eta
sei um, at yfirvaldið ljéti gjöra þat, og gjört
veidiáhöld kaupmanns Thormeus
upplök, svo þidum laxius og þjálari gingu
hans upp eftir ánum yrti þorgit, og met
bjófi 8. júní (1879) ritast þreppnefudin sjálu
manni og skorast á hann fyrir Mann-
talsþingsgjettinum at skota sjálfur og
samfordrast um ólögmáli veidivjelanna,
og skipa fyrir um, at þær þá þegar yrtu
upp leduar; en met þessu at sjálu-
miadur, eftir at hann þó hafði komist á
statum og gjét veidivjelanna, munlega
synjast um at verða ítt áskoruninni
og vilði eigi gefa skriflegt svar, þann
-Edmundi þann uppkaflega nefudi flokkun
manna verkid, met þessu at ónjáta þverging-
ingarnar, þáka eynn laxabiltum
o. sv. þ., og þat um hábjartan dag. Og
viti umum — jafuskjótt og verbum er lokit,
klampa mennirnir upp til hauda og
fóta sama daginn (25. júlí 1879) og sum-
-gjóna laudehöfðingja þess komist var,
þidgjæði hann á þess eftirlitid, at hann

þessum slégu fyrir þinni ólöglegu vísit
 Thomseus. Ég mun þeir og hafa fandi
 hins sama á leit við ámtuamun, en þórn
 -ugur þessara euballismanna mun hafa
 gefit skriflegt svar. - Át svoa hafi gengi
 -t til, munu gættir af þessum tilvitnuðu
 brifum - þótt þau eru þju ótastfest - sama,
 þu legg þau þjermid til bændabrygðu (brif
 þessum, eins og áður segir: 1. benda á Sel
 -ljarnarnesi til þrypsnefudar 3/7 79, 2.
 þrypsnefudar til sjálmannaus 8/7 79 og
 þinna 30 til landshöfðingja 25/7 79).^x -

þetta er frá áflid úr sögu málsins, þess
 ódæðismáls, sem sumir hafa kallað, og er
 þinn skult, en samarlega einkennileg þegar
 litit er til, hve þjálslega og svo svo fyrir allra
 augum at veruadurinn fór fram, allt í
 þu órugga trausti þeirra, er við vonu, og
 allir eru alþýðumenn, at landlögur og
 lögur frá 11. maí 1876 vdi þessum með þygg
 -ing fyrir, at áferti þessara vdi óskund
 og lígnott, og svo get þu heldur ekki stillt
 mig mun í þessu sambandi at sifua euda
 -lög sögu máls þessa eigi séðu einkennileg,
 með þu at benda á, at í þjeratgjaltardóm
 -un er alveg sleppt at fara einu einasta

^x Áll gættirinn fylgja máli Sem. Þomund
 -sonar gegn Thomseu.

orti um, hvort lífræði hafi verið sakdæmt,
 gagnvart löggjafinum eta yfelliudrum nokk-
 urs einstals manns; en að annaðtveggja
 eta hvorttveggja hafi átt sjer stat, hygg jeg
 sje skilmáli fyrir þri, áfellisdomur til
 sekta, skadabóta, málskostnaðar, þá er statirh,
 og það svo laugl frá, að víðandalog 11. mai
 1876, alls eigi eru nefnd í dómnum; en það
 hlýtur hinsvegar að liggja í augnum uppri,
 að skilningur á þessu hlýtur að sata úrelit-
 um málinu.

Það verður þá þetta atviki, sem jeg verð
 að halda fast við: eftir víðandalognum
 11/5 76 hefur reginn ábyrgð á, þó hann
 taki upp og ónýti ólöglegar veidivjelas fyrir
 lað, þar er jafnvel skráð á manni til þess,
 en að vjelas þessar hafi verið óloqustar, sjeð
 bert á 7. grein laga þessara samþorinnu
 rit hinar undanfaraudi greinar og försbók-
 ar 56. Kapitula landslögubálks. Nú hefur
 Thomsen, að þri er upplýst virðist undir
 málinu, með þvergirðingum sínum og
 öðrum veidivjelum breytt þrest á móti
 hvorttveggja löggjafinum, bók försbók og
 lögunum frá 1876, á þess að hafa fort sáð
 að, að hann eim hafi annan eta meiri
 yfett við að stýðjað, í lilliti til afuota
 lagveita í Ellidaánum, en hver annar í

vatnufállu, sem semma um eta við
 laud hans, en þat er hins vegar notorlegt
 og virðilegt vera in confesso, að lax gangi
 lengra upp eptir en lönd Thormeus ná,
 og eptir framau sögðu vona jeg að yfirdóm-
 -urinn verði niger saudónna um, að hjer
 eigi sjé að vöta um meitt lagabrot af hálfu
 áfrýjanda og hinna armara, er að verðnat-
 -inum vonu, heldur þvert á máti og miklu
 þennur um hitt, að hann (Thormeus) hafi
 hlotit lögin frá 11. maí með ólögmállum
 þoergröðingum sínum og armari ólög-
 legru veidiasferð. Engelt hinu háttvitt
 yfirdómur eigi fallist í þessa skottun
 mína, skal jeg um hvert einstakl. atvott
 máleins leyfa niger þá einan afhuga-
 -semdis. -

Þess skal þá fyrst getid, að þat er
 alls eigi samnád gegn meilum áfrýjanda,
 að hann hafi verið fyrirtilti eta þessur
 í flokki þeirra, er að verkinu umna, eta
 lagt hönd á þat, heldur aðeins sem passiv
 áhorfandi, en að vinnu eigi heljandi, þar sem
 hann eptir adur sögðu eigi gal alitid
 athöfnina saudónna.

þarust verð jeg að skirskota til varn-
 -arskjalsins í hjeradi (akl. bls. 16, 19), þar sem
 rott er um skemmendis, er átt hafa að þinn-

- að á veidigöngu og loðalíðunum daginn
 eptir, að þeir voru upptelnað, þú vel má vera,
 að einhver þúmi að hafa skemmt, þó
 þá þú daginn áður, og þat, ef til vill, í blóð
 vit þá, sem að verðinu voru (hérin 25. júlí), -
 að jeg ekki tali um, að líslurnar sjálfsgætt,
 eigi hafa verið í sem bertu standi fyrir upp-
 -holuna, en ásigkomulag þeirra þá hefur eigi
 verið, og gelur eigi orðit Comptaberað - og skal
 jeg hjervit endurtaka þat, sem í sama skjali
 (bls. 19) er sagt um hina tilrituðu skottunars-
 -gjöld, að hana verður að álita sem skuldbet,
 met þú mandandi minnum eigi var stefnt
 til at vera vit, þegar hérin fór fram (D. og N. 141),
 og verð jeg þú alveg at meðmála þessari
 skatubótadröfn, að upphæð 40kr. 50a. -

þá er mið vardkostuataðrafau, 60kr. 80a.,
 og er þarvit fyrst at alhuga, að vartdagarnir
 geta eigi talist, nema 37 (26. júlí til 31. ágúst),
 þú vit minn eigi hafa þurft 25. júlí. En
 hvað sem þú lítur, þá er þat með öllu
 óeinnmæt, að sökum erin hafi verið settir
 vit árnar og gjertallega til vernda
 veiti Thomseus og veidigögnunum haur-kinn
 um radda tíma, og at minnsta kosti eigi
 öðruvísi en áður veruadurinn, sem hér
 er umbalsetur, fór fram; og meita jeg, að
 þessi bráfa verði helin til greina. -

Um skadabætur fyrir veidimissu dagana
25., 26. og 27. júlí, þá er veidin hindradísk, að
upphæð 43 kr. 32 a., er líkt að segja og um
matit á aðgjört veidiáhaldanna (yá að ofan),
sem sje það, að lasveidabók Kaupmanns
Thomseus eigi getur haft hit minnsta
sömmunarafli, og að met þú eigi mun
auðit að sanna, hork nokkurt eta hvað veidel
hafi hina tilsvareandi daga 2 árin á undan
(1877 og 1878), þá mótumli jeg algjörlega
að haft verði tillit til slíkrar kröfu, sem
áldungis er helin úr lausu lofti, enda
hefur bólin áðeins verið fót um þess
2 ár, og hefst Thomseu állu heldur átt að
leggja til grundvallar fyrir kröfu sínu
veidna síðara áris (1878, en bót sanna,
fyrir hann eigi gat feugit metallað fyr-
ir lengra árabil; og að situstu verið jeg að
dara upp aftur það, sem sagt er í áðru
nefndu varnarskjali (bls. 21), og verjandi
hefur eptir seljanda sjálfum, að þrá-
faldlega „margir dagar léti, sem engum
lag veidisk, eins og ekkert heldur kom
hina um getnu 3 daga (25., 26. og 27. júlí
1879); þá lítana, sem ósnerk var og ó-
-upphættu.

Þá kemur löðinus stóra skyldit, Grafa
mótpartius um eðli minna en 500 Þonur

fyrir Tork og Creditspildis, en jeg skal vera
 færdur um hann; einungis skal jeg met
 skindolun að öðru leyfi til þess, er jeg upp-
 haflega hefði helid fram og til varnarsjál-
 anna í hjeradi — geta þess, að mótpartur
 minn hefur eigi á minni veg gjört það
 semnilegt, að slík krafa geti orðit byggd á
 veruati áþýganda 25. júlí 1879, sem eigi
 hefur samuast að verit hafi annar en sá,
 að hann var nor staddur og reyndi eigi
 til að afelýra honum, eins og það einnig
 virðist fráleitt, að hann einn — auk
 Semundar Semundssonar — verit látiun
 seta ábyrgd fyrir verk annara (hinna 28) —
 ef það að öðru leyfi verður álitit saduunf-
 og verit jeg einn að halda því föstu, að
 hann gje veis incompetens; niótunslí-
 þri gjörandlega tögumli töfnumar og
 gjerstalega uppkat kemmar, sem alveg er
 fram sett af handa höfi, og keina hefði
 átt að allum hlutbændum. —

Ekki svo unaltu leyfi jeg ujer að hefjast:
 Að undirjettar dómurinn verði dduundur
 ómerkur, eta að maudant minn verði
 dduundur áliqdu af Eðrum og Eöfnum
 Saupmanns Thomseus, og hann skyld-
 — adur til að borga allan af málunir lög-
 — lega leidandi Eostuat fyrir bátrum gættum

með einhverju no gilegu.

Tel þú svo málið yfirdómnum líb urlausnas,
geymandi njer ytt til andvara of þurfa
þyðis.

Reykjavík 17. október 1881.

P. Jónsson

Til
hins Lönunglega yfirdóms í Reykjavík
lagt fram í yfirdómnum 17. október 1881

L. E. Sveinbjörnsson

Afhendi stefuda meðti Povi. P. Melsted,
beiddi hann um málestjólin ljed og þesh í
3ritur. Var hvortvegga veitt, þesturinn með
samþykki motpartans.

Rjettinum sagt upp.

Jón Þetursson. Magnus Stephensen. L. E. Sveinbjörnsson

Á 1881 mánudaginn 7. nóvbrinn. Kl. 10
f. m. var hinn Lönunglegi yfirdómur settur
og haldinn af hinum reglulegu dómendum.

Var þá hedi fyrir

málið N° 18/1881

Mistinn Magnússon

gagn
A. Th. A. Thomsen

Afhendi hinn stefuda meðti procurator P.
Melsted, stilaði hann aftur stjolum máls-
-ins og lagði fram N° 5 gagnstefnu í málinu,
N° 6 undirjettardóms gjörðis og N° 7 söm og
gagnróðu í málinu N° 6 þessis actis, N° 5 og
Teru þohljóðandi:

Justitiarius og Assessores

Islands Konunglega yfirdómi
 Skunngjöra: að Procurator Páll Skelbed hefur
 tjáð oss, að hann sem Mandatarius kaup-
 -manns H. Th. A. Thomsons, fími áskoti til að
 gagnstefna til yfirjettarins aukarjettardómi
 Sýslumannsins í Skjósar og Gullbringusýslu
 þá 9. ágúst 1880 í sök milli nefnds kaupmanns
 og Kristlins Magnússonar í Engey út af broti
 á laxaliskum Thomsons í Ellidaánum, hvort
 sök nefndur bóndi, að fenginni uppreisu, hefur
 sem atvakafrjandi skotið til yfirdómsins
 með stefnu, dagssettri 15. september. þ. á.

þar sem mið ofangreindur undirjettar-
 -dómur hefur dómur njett að vera:

- "Hinn stefndi, Kristlin Magnússon, greiði
 " stefnandanum, H. Th. A. Thomsen, skata- og
 " kostuatarbætur, að upphæð 144 Kr. 62 a., um-
 " þennur batur fyrir rýrd á laustræsti (Tork
 " og Creditspilde) eptir mati þveggja dóru-
 " Evaddra óvilhallra manna með helming
 " þeirrar upphæðar, er menn þessir meta, þó
 " þannig, að öll sú upphæð eigi fari fram úr
 " 1000 krónum. Svo greiði stefndi og niðurstöðu-
 " -að með 30 Eronum. Dómurinn að fullu og þá
 " innan 15 daga frá lýktiringu hans meðir
 " aðför að lögunum."

þá ætlað gagnáfrýjandi ~~er~~ fyrir yfir-
 -dóminum að krefja þess, að undirgjettari
 dómi verði sumpart breytt gagnáfrýjandi
 í hag, en sumpart staðfestur, tæmt að mála-
 -Erluadur fyrir báðum gjettum verði dómur
 á ataláfrýjandi annaðhvort staðlaust, eða
 með einhverju regilegu eptir yfirdómsins
 mati.

Þessvegna gagnstefnið hjernud til
 þess að meta fyrir oss í hinum lönglega
 yfirdómi í Reykjavík mánudaginn 7. Nó-
 -vember 1881 á venjulegum stað og stunda,
 þegar aðalmálet fellur í gjett, umboðsmann
 ataláfrýjandans, þorsteinur Eydunastur
 Jónsson í Reykjavík, til þess þar og þá að sjá
 skjöl í gjettinu lögd, málsútlitastu og gjettar-
 -Erfur gagnstefnandans að heyrast, til sakar
 að svara, og dóm í gagnsóðinni að meðstaka
 í þá átt, sem að framan var á vikið, samt
 til hvors þess, er lönglega getur af sök þessari
 lett. —

Lögdagur er afnuminn með tildegiðum 3.
 júní 1796.

Dómsmálastofu yfirdómsins í Reykjavík
 31. október 1881.

Uddis yfirdómsins innvipli og dóms Erluadur
 nafn.

(L. J.)
 Þessu: 83^a = átta L. E. Sveinsson
 þess og fyrir augum þess
 L. E. Solb.

Þínu löglega birt.

J. Þórisson.

Lagð fram í yfirdöminum 7. nóvember 1857

L. E. Sveinbjörnsson

N°. 7.

Yorn og gagnsókn

í sókninni :

Kristinn Magnússon

gegn

H. Th. A. Thomsson

og

H. Th. A. Thomsson

gegn

Kristni Magnússyni

Elitaármaðlingur kafa svo opt komid fyrir lauddyfirjettinum þessi sidustu árin, og efni þeirra alltaf hjerumtil hit sama, að þessi gjörisk engin þörf að skuta löng skjöl um þau, hvorki met eta meti. Hinu háttvirki málsforslumadr og mótstöðumadr minn í þessari sök, hefur samt sem áður komid fram með stórk og mikil sökunarshjal, sem ég mi hlýft að svara. Þegar ég les þetta sökunarshjal, sje ég, að þar kemur fyrir hjerumtil allt hit sama, sem áður hefur komid fram frá mótþörtum kaupmanni Thomsseni. Þannig heitir þat í sökunarshjalinu, sem ég mi hef fyrir mig : að Kristinn Magnússon sje ekki rjettilega fyrir sök hafdr, þat sje rangt, að

taka hann einan síður, en gjett að höfta
 málið móti þeim öllum, sem einni heild,
 þessum 30, sem brutu veidivjalar Thomæus
 25. júlí 1879. En þig svara þessum, eins og þeg
 áður hefi svarað, að það egi rangt og á móti
 allri venju, þá að þar sem fleiri hafa verið
 klúttakandi í sama verðinu og gjörð ein-
 um manni skata, þá hefur hver einstakur
 ábyrgð á öllum skatanum, nema sjúkt
 verði, hvern skata hver einstakur gjörði fyrir
 sig. Hjer hjálpuðust allir að sama verðinu,
 og geta ekki einu sinni sagt eta sjúkt, hvað
 hver af þeim sjerstaklega gjörði. Ekker er
 þvi erlilegra eta gjettara, en að Thomæus
 beindist helst að þeim manni eta mörmann,
 sem allir vissu að voru forgöngumenn
 listubrotsins. Sv geta þessir forgöngu-
 menn átt vit sína fjelaga og fengid hjá
 þeim það, sem þeir hafa orðit úti að láta, ef
 til þess skyldi koma. Og svoa hefur það
 áður komid fyrir í þessum Ellidaármállum.

Mótparturinn gjörir sjer mikið far um
 að sýna og sanna, að veidiasferð Thomæus
 hafi verið ólögleg, og "hans veidivjalar óheim-
 -ilar eftir lögun 11. maí 1876". En setjum
 nú, að veidiasferð Thomæus edri söng-
 sem þig alveg neita þá en þeis, sem
 lögðu hönd á veidivjalar hans, ekki betur
 farnir fyrir það, þá að þeirra verk, að

Þjóta listur og gærða Thomseus, er og verð-
 -ur aldrei annað en "Selvtagt", sem er
 þriunt og þriunt lagabrot, og dregur eplir sjer
 heyringun og skatabeltur. Það er þvi merki-
 -legra, og, jeg verð að segja, þvi útaverðara
 af þessum mönnum að rástast í að þjóta
 veidivjalar Thomseus, þegar yfirvaldið,
 sem betur mátti þekkja, hvað lög er og rjett-
 -ur, en þessir menn, ekki vildi verða til
 að taka upp veidivjalararnar; þar með var
 þeim gefin þending til að gjöra það ekki.

Þar sem mótþarflurinn vill hrinda
 öllum skatabeltakröfum Thomseus, og
 sem honum voru til dæmdar af undirrytt-
 -inum, lét jeg njer nögja að vísa til
 þess, sem jeg hef þar um sagt í sökna-
 -fræuhaldi mínu þá 3. júní 1880 (undir-
 -ryttaraktt bls. 25-27.) Jeg niötuðli öllu, sem
 mótþarflurinn segir þarastlitandi. —

Hvað skatabeltakröfuna (500 kr.) fyrir
 "Tork og Creditspillet", snertir, þá vil jeg geta
 þess, að sú Drafa var fyrir undirryttinum
 sett svo lægt, að varla munu dæmi finna-
 -ast til slíks þegar um Raupmann er að
 tala. Jeg veit, að mínum heitrat, mótþarflur
 þekkir þetta af dæmunum úr Danmörku,
 jeg veit hann þekkir þá þýðinguna, sem
 Crediten hefur milli verðlunarmanna,

og að það verður ekki til áura metid, þegar
 honum er raskat. Mótparturinn gelur
 sjálfur getid þri' norri, hversu þessas árlegu
 árástir á eignis Thomseus kafa kastad
 ríft, í innlenda manna og úllenda aug-
 um, á þessa hans eign. En þegar um betur
 fyrir Tork og Creditspilde, er að lala, þreyti
 jeg ekki betur dóm kvóddum mórnunum en
 dómendum sjálfum til að ákosta þór, og
 óska þessvegna, að þá undirjettanins dómis
 breytti í þri' atviti, og að dómendum þil ladi
 sjálfis þá bótaupphæð sáuridnum minni
 kröfu.

Að svo mæltu skirskota jeg til minna
 söluargagna fyrir undirjettinum, mót-
 meli állu, sem fram hefur linnid þá mót-
 partinum og gjöri þá

Rjettarkröfu:

Að adaláfríjgandinn, Kristinn Magnússon,
 verði skyldadur til að greita gagnafríjganda,
 kaupmanni H. Th. A. Thomseu í skata-
 betur 644 kr. 62 áura (er finnas, specificerat
 ar í söluarsjali þri' 7. maí 1880, undir-
 rjettaradti bls. 14), sáur állan máls-
 kostnad fyrir bótum rjettum, með 100 kr.
 eta einhverju noqilegu eftir yfirdómis
 mati.

Legg jeg svo sök í dóm með venjulegu
 skilyrði og fyrirvara.

H. Th. A. Thomseu

3. Kristinn Magnússon

gegn
H. Th. A. Thomseu

Landshöfðingjum yfir Íslandi, Rík. Jún. 1881.

Milnarþenueu

laqt fram í yfirdinnum Jún. 1881.

L. E. Sveinþósson

Beiddi hann um að fá mála Eðlun Ged og
fest í 1 mánuð, var hvíttveggja veitl festur
inn með samþykki mótpartisins. —

Rjettenum sagt upp. —

Jón Pjetursson Magnús Stephensen L. E. Sveinþósson

Á 1881 mánudaginn 5. desbrmån. kl.
10 f.m. var hinn löngulegi yfirdinnur settur
og haldinn af hinum reglulegu dómendum.
Var þá tekið fyrir málið N. 18/1881

Kristinn Magnússon

gegn
H. Th. A. Thomseu

Af herudi áfrýjanda melli Þro. J. Jónsson,
skilast hann aftur á Eðlun málsins og
laqt fram N. 9 söluarfrankald og laqt
málið í dóm. Hl. þau lagta stjál er svo
— hljótaudi:

N. 9.

Frankald söluar og vinnu móti
gagnsóðu í málinu:

Kristinn Magnússon

gegn
H. Th. A. Thomseu

H. Th. A. Thomseu

gegn
Kristinn Magnússon

þar sem hinn heittrati mótpartur minn
framlagði eit síðasta gjettarhald í máli
þessu undirgjettandoms gjörðu vit hlit hinna,
er jeg lagði í gjett 17. oktober, þá skal jeg leyfa
njer at geta þess, at jeg í sölu minni hefi
visat til bladsíðutals í hinnum sitarnefnu,
og einu þer jeg at mi, ef jeg skyldi skírskola til
einkvers í dómsgjörtum þessa máls.

Jeg þykki sjá af vörn mótpartans í þessu
máli, at hann hefur helit þat til handar
-gagns á undan öðru (Semundar Semund-
-emar), sem hann - og jeg er honum saundöma
þar - segir at ye alveg þaukyrja, og skal jeg
ni nota njer dæmi hans at þessu leyti og
eins at hinu, at hafa, líkl og hann, dälitinn
ortannu, allh eplir þri sem hann gefur
tilefni til í báðum málum, þó njer at vörn
þykki þess engin þörf. Honum virdisk jeg
at öðru leyti hafa verit heldur langortur
þar sem Altidármalin hafi ein opt lóm-
-id fyrir yfirdominu hin síðustu ár, og epli
þeirra si' og á hit sama, er þat minni óþarfi
at skrifa mi' stórk eta mikid, en jeg verð þá

afdur að geta þess, að hve lengi hann hefur
 sveitst við slík mál, þá má hann vita, að
 þau hljóta að vera nýr að mestu okum,
 og að mál Kristinn og Sennundar eru
 min fyrstu mál af þeir sárdeigi. En mi
 skal jeg bera mig að vera svo stultur, sem
 ég get. -

Jeg vona að jeg hafi sýnt þau á, að
 Kristinn (og Sennundur) munu órjettilega
 hafa verið stefud og ortid fyrir afellisdomi
 istad þeirra og allra hinna annara, sem
 við kistubrotin 25. júlí 1879 voru kenndir,
 og fer svo eigi fleirum ortum þarum; en
 hvað sje "ámóti allri venju, og "hvað áður
 hefur átt sjer stad í þessum Ellidaármálum,
 þennur eigi þessu máli við, heldur hitt, hvað
 í þeir sje rjett að loquum og eptir atvikum þess
 og eðli, enda er nýr okunnugt um "venju,
 þessa, og hvað hvor þeirra, Kristinn og Sennundur,
 aðhafdir, við kistubrotin, er alveg
 ósamad, og ekkert er min þad úgyljst, nema
 að þeir voru ndr staddir og passive úhorf-
 endur. Er þá þjerast ljóst, að hvornur hefur
 verið forgöngumadur verksins, og veit jeg
 ekki, hvadan miþpartur minur hefur þad,
 að svo hafi verið, og að "allir hafi vitad þad.
 Hann verður að þanna þad, en jeg neita
 þu algjörlega.

Um ólögmáli veldisjela Thomseus

27
skínskola þig einnig líl sólnar minnar.
Hafi þú verið ólöglegar, þá er þat heint eftir
lögnum 11. maí 1876 að þú voru óhelgar; og
þar sem þarist var, áður brolit þú fram, líl
allra yfirvalda nú að skemma stígu
þyfir alferli Thomæus (þú at veita á' ólög-
legan hátt) og ekkert svar og engin líðbeining
þykkst, var eigi at fusta þú, og ekkert lík-
legra og estílegra en at almúgum álitu
þer heimilt eta jafnvel skylt eftir 7. grein
laganna, at skerast sjálfir í leiknum líl
at vandræta rjetti þú og annara með-
brotra þúna. At yfiröldin með þógu
þúna hafi gefit þeim, sem vandræta voru
vernduðin, bænding, líl at aptra þeim frá
þyrintaki þeim, þó þú eigi skilist; öllu þetur skilist,
nær þat, at þau hafi verið á' háðum állum,
og ekki þorat at letja þá eta kvætja, of líl
nill, einmitt vegna skilnings þeim á
lagabotum; og þess vegna: þyir þefur, at
ekkur minni, ekkert lagabrot átt þer
þat, og þá eigi heldur kalsmál um þegning
eta skadabatur.

(Um skadabótalið þúna (númer 2. bls.
varnarþjals mótþarþeins N. 1, 2 og 3 í
undirþetta dómnum (dómur þórtanum))
lét þú nýr, at dómur þau, nýrja at vica
líl sólnar minnar, mótluandi állu,

sem fram er komið frá hans hálfu þarad-
 litandi. - Og veður frá lestina, eins og áður,
 þurminngin um "rjrd á lánstrausti", sem
 Thomsen á að hafa ortið fyrir, og nú er
 gjört að yrkis- og gagnsóluarfui.
 Þeg skal nú ekki eyða öllu fleiri ortum,
 en komið er, um loqumati eta edli þrófu þess-
 arar, heldur að öllu leyfi vísa til þeir, sem
 áður er fram þort af hálfu maudants míns
 badi fyrir undirjetti og þessum dóm; en
 þeg skal þó leyfa mér að geta þeir, að það
 skendur á engu, hvort hann er vel efuatur
 eta eigi, því það mun vart koma til skotrua,
 eins og mótpartur minn vill, í tilliti til
 upphotas endurgjaldsins, eins og hitt einu-
 -ig er gjört, að það virðist engu skipta, hvornig
 efuakag Thomsens er varid, og ekki heldur,
 hvort hann er laugnatur edur eigi, því það
 virðist andsett, að það getur allt eins hugs-
 -ast, að sumir mótparta hans í máluu
 þessum geti að þeim leyfi stadið jafut
 að, og núri sitt lánstraush fyrir þá skuld,
 að þeir eigi frá að njóta lauveidarjettinda
 þeirra, sem þeim herra, þeg þel þeg eindum þar
 til Samundþá Ellidavatni, sem sjerstalega
 er interessatur í tilliti til veita í Ellida-
 -annum], og liti annau boga og skata þar
 -ut, og allt þetta þrátt fyrir það, að þeir

29.

eigi eru Laupmenn, en apður margfall
afnaminn en Thomsen. Jég skal beta þri
við, að það eru ekki hinir umtöldu 30
menn einir, sem gjört hafa áráris á veiti-
gögn hans, heldur menn hann optar en
einsinni fyrir 25. júlí 1879 hafa orðit fyrir
lílu af ekki allfáum öðrum mönnum;
en að þeir Kristinn og Tomundur einnig
skuli þurfa að endurgjalda míssi læns-
trauts fyrir alla þá, en á ymsum tímum
hafa áreitt Thomsen útaf veiti hans - ein og
viðpartur minn sýnir, að blað líl - það
held jég engum manni ekki að geta dottið
í hug. En það er ekki nóg með það, að
Thomsen Laupmaður hefur orðit fyrir árásum
einstakra manna útaf lasveiti sínni,
heldur hefur, að sögn, hid opinbera fundid
áttódn líl að klutast líl um, að hann yrti
árdortur fyrir ólöglega veiti eta veidi af ferð;
en hvort það eta þau mál eru útkljót, er ujer
óljósh. Þetta atviti sýnir, að veidin eta veiti-
af ferðin eigi hefur þótt allskostar lögun
samvinnu, og bið jég að þessa ije vel gætt.

En, ni er komit áreitt og niðtt kljót í
strokkinn. Eins og undirjettardomur
inn ber með sjer allu 2 menn að meta
líl þennings rýrt á lænstrausti, sem ellað
var að Laupmaður Thomsen heft orðit
fyrir út tálum veidinnar í Elltaánum.

Menn þessir voru útræfudir fyrir sjelli
 18. ágúst í sumari, og lítlu síðar var mótparti
 mínum líklymt, að gjettarkaldt yrði í Hafnar-
 firði 3. septbr. næst á eptis, matsgjörðin þar
 fram lögð og eventulegt eidfest. Við, hinu
 heitvati mótpartur minn og jeg, fornu sama
 dag til gjettarkaldsins, en af þessu vord
 ekki, því sjálmurður kom ekki, og eptir nokk-
 -orra stunda bit kvefnum við aftur þatann,
 þó eptir að vit höfðum gjunt okkur mats-
 -gjörðina hjá matsmönnum sjálfum, sem
 báðir voru til statar, og leyfi jeg njer hjermed
 að leggja þann *eptirrit af henni, því þrumrit-
 -id hefur verid afhent mótparti mínum,
 en dömarium gat eigi starfest eptirritid, þar
 hann ekki kvedel hafa neitt að bera þat sam-
 -an við (brjef hans hjerastúlandi, dags. 16. s. m.
 led jeg fylgja). Matsgjörðin hefur þó enn í dag
 ekki verid fram lögð í sjelli, og því síðar eid-
 -fest. þar sem mi fjárnámspekkur fór að
 stytta, og mótpartur minn mun hafa
 kaff í huga að nota hann í tilliti til hinna
 annara ákudda dömsins, hjel umbjótandi
 mínum þala út áfrjunnarslefum, og hefur mó-
 -parturium mi, eins og hinum káttvita yfir-

* Matsgjörðin og brjef sjálmurans fylgir
 máli Þomundar Þomundssonar.

- dómni er kunnugt, íslat þess að framfylgja
 mategjörðinni eins og líg stóð til, gagn-
 skelfud maudand minimum og Grafirh, eins og
 adur, 500kr. fyrir rýrt á laustrausli. þetta
 þykis nýjer úi heldur en ekki nokkut undar-
 leg aðferð; því hefti honum eigi líkat álit
 matsmannna, lá næst fyrir að heimita yfir-
 mat, og þá jeg ekki helur sjóð, en að gagn-
 söluinni beri að vísa frá yfirdómnum,
 þar sem þessi Grafir (út af Tork og Kreditpúlde)
 mótpartsius er atalatríði málsins, og undis-
 dómariinn eigi hefur kvædit upp sjálfur
 álit sitt um hann, og hygg jeg þvi, at yfir-
 dómurinn traudlega geti gefit fulluad
 -ardóm að þessu leyfi fyrir undirjettur-
 -inn hefur gjórt það; og þar sem mótpartur
 minn er á gagneldri skóðum, og heldur, at
 yfirdómurinn sjálfur, áu tillits til undis-
 -jettardómurins og - jeg bali þvi rit til himar
 byrjudu mategjörðar, sem sjálfur hann en
 skuld í at eigi var fullkominud - þó skal jeg
 leyfa nýjer að vekja alhygli á M. 1. 16 (D. 1. 17)
 str. Canobr. 16. marts 1799 og yfirkhofud B. 8. h.
 Proccemaade, 3. afsnit, om Syns- og Skjóns-
 forretningar, eindunn 88, 102, 103, og skal jeg
 taka það fram, at það líka er algeng venja,
 at dómkraddir menn - og eigi dómstólarn
 - is - segi upp álit sitt í líðum málium og
 þessu edur svo sem kvædit upp dóm um

skadabatur, sem dómstólarnir haudlega
 munu saka, og skal jeg metab hinna
 mörgu dómna nefna eitt, sem norri liggur,
 en þat er yfir- og hæðarjettardómur i 1. sta
 þepli dómna afूसius bls. 57-59. - At móþark-
 -ur minn at ödu leyfi þreyðir dómendur
 eius vel og hinum dómbróddu til at ákveða
 eldar skadabatur, þar i er jeg komur alveg
 secundöma, en njer er til efs, at yfirdóm-
 -urinn gjöri þat i þessu máli - eius og
 þu mi er domid.

Hvat matgjörðina sjálfa merkir, þá
 heur hin ljóslega met sjer, at matmennum
 eigi i raun og veru hafa álitit at Thomæu
 þori neitt i skadabotarlýni, en von þeirrar
 meiningar, at útnesfning þeirra og dóm-
 -urinn byði þeim at lata þat eitthvad
heita, ella mundi álit þeirra hafa orðit:
 non liquet. En hvad sem mi þessu leður,
 þá skal jeg at endingu heita sjerstak
 athygli yfirdómurinn at þu, sem i mats-
 -gjörðinni er lelit þann: at árásonar á
 laxakirtur Thomæus vurt at skotast
 i samhengi vit árási þor, er á undan
 von gjörðar, og hefi jeg lauslega heit á
 þat þer á undan, at þeir Semundur
 og Kristinn eigi hafi verið einir min
 ad rýra láustrauel Thomæus, og gjöri jeg
 njer von min, ad sjerstak lillik verði þast

til þessa, ef yfirdómurinn eigi aðhyllist,
 Eöfu minna um þáirum gagnsakar-
 -innar, og þess til þeirrar meðurslota, at
 Thomsen beri at liddruga nokkrar skatabetur.

At svo mæltu skirskota þeg at orð orðu
 leggi til allra þeirra gagna, sem í málinu eru
 fram komin fyrir báttum sjálfnum af hálfu
 mandants míns og mótnali þvi, er sök-
 -parturinn hefur komit með.

Krafa min verður þá:

1. at undirjettardómurinn verði dæmdur
 ómerkur, eta at mandant minn verði
 dæmdur áliþku af Drum og Eöfnum
 Laupmanns Thomsens;
2. at gagnsöluinni verði þá ritat og til vara:
 at skatabeturinn, ef þor verda lagdas á
 umbjóðanda minn, eigi fari fram úr
 þvi, er matnemur hafa ákveðit, eta 25 Krón.
3. at Laupmannur Thomsen verði skyld-
 -atur til at greita allan kostnað fyrir
 báttum sjálfnum, boti í atalválinu og gagn-
 -söluannálinu, þar með kostnað rit mats-
 -gjörðina, með einhverju nægilegu eplir
 -áliti sjéttarins.

Þeg þeg svo málit í dóm með vanalegum
 fyrirvara.

Reykjavík 5. desbr. 1881

Til

Þess Hæl. yfirdóms.

Lagt fram í yfirdómurinn 5. desember 1881

L. E. Sveinbjörnsson

Of hendi hins stefuda manni Povi P. Mel-
sted, excoiperati og lagt einnig málit í dóm.
Var svo málit tekið undir dóm. -

Rjettinum sagt upp. -

Jón Pjetursson Magnús Stephensen. L. C. Svinnhólmur

Á 1882 mánudaginn 16. janúarinn.
Kl. 10 f. m. var hinn konunglegi yfirdómur
sellur og haldinn af hinum reglulegu dóm-
endum. - Var þá tekið fyrir
málit N. 18/1881

Kristinn Magnússon

og
H. Th. A. Thomsen

og í þri Evtium upp sölátaudi

Dómur:

Með dóm, sem Evtium var upp í aubayelli
gullbringu og Hjó'sarijela 9. dag ágúst mánn.
f. a., var Kristinn bóndi Magnússon í Eugey
dómdur til að greiða Laugmánu H. Th. A.
Thomsen, sem verður verðinn í Reykjavík,
skata- og loftnatarbatur fyrir rof og skemmdis
á laxadistum og laxagörðum hans í Ellsta-
ánnu, 144 kr. Ó 2 aura, bælu fyrir rýrnun
á lanstraudi eptir mati 2da dómkraddra
övilhallra manna með helving þeirrar
upphotas, er þeir menn ákveðin, þó ekki
meira en 500 kr. og 30 kr. í málskostnað.

Þessum dóm hefur Kristinn bóndi
Magnússon, eptir að hafa fengið uppreisni,
skolið til yfirdómursins með stefnu, sem

Dagsrett er 15. septembermánu. f. á., og Grafist, at undirjettardómurinn verði dómur á merkur, eða þá at verða dómur alíttu af lórum og lófum kaupmanns Thomseus, en at Thomseu verði gjört at greiða allan af málinu löglega leitandi. Kostnað fyrir báðum gjellum met einhverju nojilegu. Hinsvegar hefur Thomseu kaupmannur gagnafriðjat þannan um getnum aukarjettardómi met stefnu dagseltri 31. októbermánu. f. á. og Grafist, sunnpart, at undirjettardómurinn verði staðfestur, sunnpart, at komur verði heytt þannig, at atalafriðjandinn verði dómur til at greiða gagnafriðjandanum 644 Kr. 2 aura í skatabelur, og allan málskostnað fyrir undir og yfir dómi met 100 Kr., eða einhverju nojilegu.

Tilding þessa máls eru þau, at 30 menn, og í þeirra lölu atalafriðjandi, tóku 25. júlí 1879 upp allar laxadætur gagnafriðjanda þó, er hann hefur í Ellitaanum, nema 1, skemmdu þó at menn, og brótu ad uoldum keypti niður eða felldu laxagarta hans. Höfdu þessir menn kelið sig samman um at þenna ofbeldisverk þetta. At unnu verði killyntu þeir laudhöfðingjannum yfir Fjlandi aðfaris sínas. Þar sitan höfdu

Sakamáal á hendur þeirra fyrir þetta, en það
 hefur einn ekki hlótið fullu atvænilsið;
 en gagnafriðjandinn hófst mál gegn 2
 af þeim, sem að verðinu voru, sem eru aðal-
 áfriðjandarnir og Samræði bónda Samræð-
 -egni á Ellitavatni, iðh málit gegn hönnu
 þeirra, til bóta fyrir skata þann, kostnað
 og rýrnun á laustrætti, er hann hafði
 búið af veruð: hinna 30 manna, og kraf-
 -ist, at hvor þeirra yrði dæmdur til að
 greiða hönnu helming allra bóta svo og
 málskostnað allan.

Þalur þor, sem gagnafriðjandinn þann-
 -ig hefur krafist af aðaláfriðjandnum, eru:

1. Helmingur vaxkostnaðar til 2^u manna
 frá 25. júlímánu til 1. septembermánu. 1879. 60 kr. 80 a.
2. Helmingur kostnaðar við atgjöf
 á veidivælingunum 40 - 50
3. Hálfur veidivælingur daganna 25., 26.,
 og 27. júlímánu. 1879 43 - 32
4. Rýrnun á eign og laustrætti,
 1000 kr., helmingur þar af 500

Samtals 044 kr. 02 a.

Aðaláfriðjandinn hefur byggð kröfu sína
 um ómerkingu undirdómisins staðs sínu
 sína fyrir og þess á þess, at mest þess ad
 allis þess, sem at líslubrotum unnu
 gjördu það í fjelagi, og þannig idru þess

valdis at þri, þá sje sálarfélag (litis con-
 sortium) met þeim, þeir sjeu at þri leysi
 sem einu meður, og þri hefti gagnafriðjand-
 um átt at höfða mál gegn þeim öllum í
 einu, eta, úr þri hann aðeins höfðat mál
 gegn 2 þeirra, þá hefti hann átt at höfða
 þat mál gegn þeim báðum í samneiningu.

En ein og þessar mötþóttur aðalafriðjand-
 aus ekki geta valdit ómerkingu undir-
 dómsins, þó þó roru á rólum byggta,
 þannig hafa þó heldur ekki sem sjálfan
 áldur vit meitt at stytjast, þri eins og
 áður er sagt, þá er hjér at róta um skata-
 batur fyrir verk, sem margir menn höfðu
 leidd sig samau um að vinna og unnu
 í samneiningu, án þess að sagt verði, það
 hver einstalur þeirra varu að þri, en af
 þri leiddi, at hver einstalur þeirra, sem að
 verðinu voru, þer fulla ábyrgð á öllum þeim
 skata, sem af verðinu hefur klotizt. Met þri
 at gagnafriðjandanum var heimilt að
 selja hveru einstalanu af þeim, sem að
 ristubrotinu voru, til fullra bóta fyrir
 skata þann, sem af þri hlauzt, þá var
 komnu einnig heimilt, at selja hveru þeirra
 um tvö niðrinu hluta af skadabótunum,
 sem komnu leirt. Þarét þat mi er vitau-
 legt og ómótumelt, at gagnafriðjandi er eig-

-andi at veidvögelum þeirra í Ellitáanum,
sem rífuar voru burt 25. júlí 1879, eins og
hann líða er bót laudisgandi og veidareig-
-andi á þeir svoti, þar sem veidvögelarnar
voru, og met þeir þat bót er alþannuagt, og
euda játtad af aðalafrijsjandannum hjer fyrir
yfirðminnum, at hann var einn í flokki
þeirra manna, sem fólu sig launan um
at rífa þessar veidvögelar úr ánum, og einn
þauddu þessa ályttun sína fyrnefudan
dag, og eitau lýstu verkinu opiuberlega á
hendur sjer, þá getur hann ekki komist
hjá at gjalda skata þannu, sem af verkinu hef-
-ur hlotist, at svo niðlum hluta, sem gagn-
-áfríjsjandi krefst. -

þegar þá kemur til þess at meta skata
þannu, sem leitt hefur af kistubrotinu 25.
júlí mánu. 1879, og sem gagnáfríjsjandinn,
eins og áður segir, hefur talit alls 1289 kr.
24 a., þá ber þess at gata, at þar sem hjer
er full sannuad, at þannit hefur verið of-
-beldisverð á eigu gagnáfríjsjandans, svo at
hann hefur bedit þjón af, og at aðalafrijsjand-
-inn á at bera ábyrgð af þessu þjóni, þá
verda ekki heintatar hinar fyllstu
sannanis af gagnáfríjsjandannum fyrir
upphæð hvers einstals lids í skatabóta-
-kröfu hans, heldur aðeins, at hver þeirra

um sig sje eðlileg afleiðing af verknum, og að
upphæð þeirra sje sannileg og samgjörnu,
str. L. 5. 2. 88 og opit bryt 28. mars 1800, 2. gr. -
Yfir dómurinn verður þannig að vera undir-
dómurinn samþykkur um:

1. að kostnaður vit að halda 2 vartmenn vit
veitirjela gagnafriðjanda í Ellidaánum
þá þvi at þor von rífnar úr 25. júlí 1870
og þangað til at hann tók þor algjörlega
upp 1. septbr. með á epliv, sje eðlileg afleið-
ing af kistubrotinu, og eius og þat er al-
dummat, og þvi ómestumlaulegt, at kostu-
aður þessi átti sje stá, eius sje upphæð
hans í alla stáð samgjörnu;
2. að kostnaðurinn til aðgjörtas á veitirjel-
unum og vit að setja þor niður aftur
sje þvi afleiðing af kistubrotinu, og þar
sem kostnaður þessi er metinn af 2 óvil-
köllum dómkröddum mönnum, þá hafi
gagnafriðjandinn þótt fulluogjandi
sönnun fyrir upphæð hans, á þvi at
þat, eius og hjer stendur á, geti komit til
grinna, þótt aðalafriðjandinn ekki vori
kraddur til at vera vit stáður vit skot-
unargjörtnis, eða þá, er matumenninn
vori útnesfudis í gjetinum.
3. að veitirjela þá daga, sem lita þá þvi at
Lietumar von rífnar upp, og þangað til
þor von setlas aftur niður í árnas, einnig

Sje þeim afleiðing af listubólum, og að
 gagnafriðjandannum þvi einnig beri
 endurgjald fyrir hann, og þar sem endur-
 gjald þetta er sett yfir meðaltali af því,
 sem veitt hefur þomu dagana tvo nest
 undanfaraudi á, þá verður ekki yfir atvinnu
 heimtut þekari sömum um upphæð þessa.
 Að þvi er loðt evertis Eiofu gagnafriðjandaus
 um batur fyrir rýrnun á lánstrausti, þá
 verður yfirdómurinn einnig að vera á sama
 mál og undirdómurinn um það, að gagnafrið-
 jandannum beri slíkar batur, þvi að það er
 augljóst, að þegar eius arðinn eign og laxveitt
 gagnafriðjandaus í Ellitaánum verður fyrir
 þráfoldum árásum og skemmdum, þá hlýtur
 það að fella hann mjög í verð á augum
 manna, og af því er apur eðlileg afleiðing,
 að lánstraust hans fyrir þá eð hlýtur
 að rýrna, og því þennur, sem hann er laupmadr,
 verður yfirdómurinn einnig að vera þvi sam-
 dómur, að upphæð þessara bóta verði lätin
 vera sömum meðis með 2 dímkraddra öv-
 haltra manna, er ségn þera á, þó má þvi
 ekki meiri vera en 500 þömur.

Samdómur öllu þvi, sem að þessum er
 talit, ber að staðfesta undirjettardómurinn, ein-
 -ig að þvi ákveði hans um málskostnað evert
 -ir, og ber að gagnafriðjandannum samdómur
 þessum írslitum málsins einnig að endur-
 -gjalda gagnafriðjanda málskostnað fyrir

yfirdómi, er virðist hefalega mefiru 30 krónur.

Því dæmist rjett að vera:

Undirryttardómnum í máli þessu skal ó-
-raskað. Í málskostnað fyrir yfirdómi greiði
ádaláfrýjandinn, Kristinn bóndi Magnússon,
gagnafrýjandanum, kaupmánni H. Th.
A. Skomsen, 30 krónur.

Dóminum að fullnægja innan Svikna
þá lígbirting hans undir aðfór að lögun.

Jón Petursson.

Rjettinnu sagt upp. -

Jón Petursson Magnús Stephensen - L. C. Sveinbjörnsson

Dómsgjörðum þessum til staðfestu er innsigli yfirdómsins
og nafn Justitiarii. -

Jón J. [unclear]

Borgum:
ritlaun: 5 kr 25"
staðf. og emr. 1/2 83 a.
= 6 kr 08 a. Sex 8' fimm krónur 84 auna.
borgar Sveinbjörnsson

N° 3

Samtölur í fjölbreyttu. Kjör 7
Gullbrunnursta ed Eyr, 24/2 1883
Kritiafjundur